

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . . 5.— Pengő
 Három óra . . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díj szabás szerint. Gyakori
 hirdetések és a velünk összekötésben
 levő hirdető írók árengedményben
 részesülnek

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik: Minden vasárnap reggel
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat
 a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Isteni ajándék a magyar karácsonyfák alatt

Írta: KOPERNICZKY KORNÉL

Ma este kigyulladnak az ünnepi fények a családi asztalok körül és soha sem érzett szokatlan ünnepi érzésekkel, új meghatódottságokkal ülünk körül a karácsonyi asztalt. Husz év szomorú karácsonyai után végre megünnepelhetjük azt az igazi magyar karácsonyt, amelyet oly nehezen vártunk.

Lehet, hogy az idej karácsonyfák az ünneplő magyar családok szobáiban — a gazdasági helyzet kényszerítő erejénél fogva — talán kisebbek és szegényesebbek is, mint más években: de az isteni nagy ajándék, amit az idej karácsonyfá alatt találunk, bőven kárpótol bennünket, magyarokat az eddigi karácsonyok minden keserű szomorúságáért és gyötrelmeiért a nagy és díszes karácsonyfák alatt.

Mert ilyen karácsonyt még soha sem láttunk, soha nem éreztünk és ilyen karácsonyt soha sem volt módunkban még ünnepelelni.

Ezen a karácsonyon szokatlan és különös fényesség ömlik el. Az idej karácsonyra kiderült Magyarország felett az égbolt s fényesebb és tündöklőbb a betlehemi csillag ragyogása és lélekre szállóbb az anyagi kar éneke: Dicsőség a magasságban Istennek és a földön békeesség a jóakaratu embereknek!

Talán még soha sem éreztük át olyan mélyeséges bensőséggel ennek a kétezeréves isteni szózatnak bölcsességét, amely utat jelöl és irányt szab mindazok magatartásának és életének, akik hisznek a betlehemi csodában, az Örök Szeretet megszületésében és testé válásában.

Talán még soha sem éreztük át olyan mélyeségesen az isteni béke és az emberi jóakaratu jelentőségét az emberiség életében, mint a közelmult időkben, amidőn egy új világösszeomlás fenyegette az emberiséget, a világ szellemi és gazdasági kulturáját s az örüllő és figyelő nagy lelkekben hirtelen villanó jóakaratu, belátás és felelősségérzet megmentette a gyöngye hajszálon ingó békét, talán az egész világ békéjét. A müncheni négyhatalmi tárgyalások és megegyezés nélkül ma nagyon szomorú karácsonyunk lenne. Husz év szomorú karácsonyai után most végre a magyar szivekben csírájt hajtott az öröm magva és szirmaikat bontják új ma-

gyar életünk friss színekben pompázó virágai. A magyar szabadság virágai! S mindez háború nélkül.

A karácsony a szeretet ünnepe és mivel a szeretet az, amely az emberiséget a szerteágazó érdekeken kívül, önzetlenül kapcsolja össze, a társadalom legkisebb, de legjelentősebb szervezetének, a családnak az ünnepevé vált, ahol a szeretet legmagasabb érzése lobog a családot összefogó, összekapcsoló édesanya szívében.

Karácsonykor a család minden tagja — aki csak teheti — messze tájakról is haza siet, hogy a szeretet szent estéjén együtt legyen az egész család, hogy annak minden tagja részese lehessen a karácsonyi fények lelki melegéből kiáradó családi közösségnek. Ismerjük azokat a drága könnyeket, amelyek karácsonykor csillannak fel az ünnepi asztal körül gyülekező, egymást réglátott családtagok szemeiben. Az öröm érzése az, ami megindítja a szemek drága nedvét, hogy a sors kegyetlensége által szétépett család tagjai ismét egymás keblére borulhatnak.

Egy nagy nemzeti szerencsétlenség vihara mind a négy világtáj felé szerteszórtá annak a nagy magyar családnak a tagjait is, amelyek Magyar Nemzet a neve. Az Isten irgalmas kegyelméből most mintegy egymillió magyar testvér tért haza, hogy kilencmilliónyi testvérel találkozzék a karácsonyi családi asztalnál. Mélyen megható és csak történelmi mértékkel felmérhető nagy öröm ez a mostani karácsony: tízmillió magyar testvér lelkének összehorulása a Magyar

Haza drága karácsonyfája alatt, amelynek csucsán a betlehemi csillag isteni ígérete szórja ragyogását és biztató ígérte azoknak a szétépett magyaroknak is, akik csak lélekben, de fizikai valóságban még nem foglalhatnak helyet most a felvidéki és az anyaországbeli egyesült magyarok képzeletbeli karácsonyfája alatt. De mi hiszünk az isteni jószágban és igazságosságban, amely nem fogja engedni azt, hogy a magyar testvéreket a nagy magyar családban egyesítő Magyar Haza karácsonyfájától még sokáig távol tartsa. El fog jönni, mert el kell érnie a szeretet ama nagy ünnepeinek, amidőn a Magyar Haza dus karácsonyfája alatt az öröm könnyeitől csillogó szemekkel borulnak egymás keblére mindazok a magyar testvérek, akiket a trianoni fal kegyetlensége ma még megfoszt a nemzetcsaládi találkozás és egyesülés végtelen nagy örömétől.

Ma, karácsony szent estéjén megforgatva lelkünkben a karácsonyfánk alá helyezett isteni nagy ajándékot: gondolataink oda szállnak a trianoni sirató falakhoz, ahol idegen uralom alatt élő testvéreink ma még súlyosabban elnehezdedt szívvel tekintenek a betlehemi csillag fényébe, hogy annak ragyogásával megerősítsék hitüket és reménységüket.

Betlehem nélkül nem lehetett volna nagypéntek, nagypéntek nélkül pedig nem lehetett volna feltámadás. A betlehemi csillag hirdeti most is a trianoni falak mellett siróknak a feltámadás reménységét. Bizzatok benne, testvérek, el fog érkezni egyszer az a fenséges karácsonyi ünnep is, amelynek fája alatt minden magyar számára ott lesz az a nagy isteni ajándék, amelynek öröme ma még csak minket, tízmilliónyi magyart meglejt.

Jaross miniszter az egyesült magyar párt lévai gyűlésén

Jaross Andor felvidéki miniszter, az Egyesült Magyar Párt elnöke, az elmúlt szombaton részt vett Léván a járási pártszervezet gyűlésén. Léva forró lelkesedéssel fogadta az országosan tisztelt és szeretett minisztert, aki egycsapásra meghódította Magyarország népének lelkét.

Jaross Andor este hat órakor érkezett Budapestről gépkocsin titkára és több fővárosi hírlapíró társaságában. A miniszter tiszteletére fellebegtették és kivilágították a városot.

A minisztert a városházára kísérték, ahol

a tanácssteremben az Egyesült Párt, a város és a különböző hivatalok vezetői gyülekeztek össze a miniszter fogadására. Itt a hatalmas éljenzés elcsitulása után elsőnek

Klajn Ödön köszöntötte

a következő meleg szavakkal: Nagyméltóságú Miniszter ur! Legmélyebb tisztelettel üdvözlöm városunk felai között első miniszteri látogatása alkalmával Léva város közönsége nevében. Léva polgárságának képviselői közül jelen vannak itt az összes hivatalok képviselői is és diadalmas öröm ra-

gyog itt minden arról, hogy a husz éves itéletidő elmúlt és miniszter ur egyenes politikai vonalvezetése mellett Isten véghetetlen irgalmából kistűtött a magyar nap felettünk és eljutottunk felszabadulásunkhoz. Céludatos kitartással folytatott áldozatos munkája bennünket örök hátlára kötelez, szeretetének melegét itt Léván sok ezer szívből viszonzozzuk és erős hittel állunk reá azokra az alapokra, melyekre régi vezérünk, miniszter ur mint a magas kormány tagja felépíteni fogja a megugyobbodott boldog Magyarországot. Kévs a szó annak kimondására, mit érzünk most mi, akik politikai fegyvertársai voltunk. Léva népe példát adott a multban a nemzetépítő munkában és példát adón kívánja kivenni részét az államépítő munkában is. Ezt a munkás készségünket bizalommal ajánljuk fel miniszter urnak. Amit a magyar szellem és munkáskéz teremteni képes, azt mind Hazánk javára kívánjuk fordítani és miniszter ur eszményeit megközelíteni. Isten hozta mináitunk, kívánjuk, hogy az a rövid idő is, amit módjában van itt eltölteni, kellemes — és úgy mint eddig is — otthonos legyen. Isten éltesse!

Ezután két pompás magyarruhás kisleány lépett elő. Nagyon kedves jelenet volt amidőn a kis Horátsik Judit „Kedves miniszter bácsi” megszólítással üdvözölte Jaross Andort s utána Suszta Duci átadta a gyönyörű virágcsokrot. A miniszter köszönetül megcsókolta a bájós csöppségeket.

Léva nagy feladata

Jaross Andor ezután megköszönte a hálás szavakat. Midőn berobogtam Lévára — mondotta a miniszter — messziről világítottak a fények. A magyar lélek fényt gyújtott itt, hogy hirdesse azt, hogy Lévának új feladatai vannak. Mint határvárosnak mátl kezdve nagy misziója van északfelé. Ez a miszió abból áll, hogy vonzerőt gyakoroljon északról délnek! Ezek a benyomások ne csak bennem éljenek mint pillanatnyi impressziók — hangoztatta a miniszter —, hanem hassa át ez a tudat a város minden polgárát.

Mi Lévának nagy feladatát akarunk adni s ez a Léva székhellyel megalakítandó vármegye.

Legyenek ezek a fények a megnagyobbodott Magyarország reményteljes fényei, ugyiszintén a vármegyének is. Léva nagy harcot vívott az elmúlt husz év alatt — folytatta a miniszter — nevét ismertté tette mindenfelé s most új vonzerőt fog gyakorolni az egész országra.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után

Dr. Nagy Béla,

az Egyesült Magyar Párt társelnöke a párt nevében intézett szeretetteljes üdvözlő szavakat Jaross Andor miniszterhez, mint az EP vezéréhez. Végtelentől boldog vagyok — mondta —, hogy nekem jutott az a megtisztelő megbízás, hogy helyi pártszervezetünk nevében elsőnek köszönthetem szívem minden melegével ma már szabad magyar földön pártunknak 20 éves nehéz küzdelmeit bölcsen és bátran irányító és azt diadalmasan befejező vezérét!

A felszabadult és drága hazánkhoz visszatért Felvidék minden egyes lakója ismeri és méltán értékei azt a küzdelmet, amelyet a 20 éves nehéz kisebbségi sorsban pártunk becsületesen megharcolt. Tudja mindenki, hogy a nehéz harcokban az oroszlánrészt a mi szeretett pártelnök urunkat illeti, aki farradhatatlanul, soha sem csüggedve, önzellenül és sziklaszilárdan hitt egy jobb magyar jövődől eljövételében akkor is, mikor a 20 éves nehéz harcban oly sokszor megfáradt magyar ugar alig-alig ígérhetett termet, mikor a konkolyhintők munkája után már-már fevert a gaz, a gyom ezt a megkínzott magyar ugart.

Hitt egy jobb magyar jövődőlben, mert tudta, hogy igaz ügyért harcol, szentül hitte, hogy Trianon gyűlölettel és esztelenül felrakott bilincseinek az igazság szavára le kell hullaniok.

P. Szalóczy Pelbárt:

Mai vers Balassa-sorokban

— A szerző felolvasta az esztergomi Balassa Bálint Irodalmi Társaságnak a lévaiak részvételével rendezett felvidéki ünnepélyén —

Végvárok élete volt sorsunk éveken át e csonka hazában; de nem oly vitézi, mint régen idézi Balassa sok sorában. Ki is ha kiért rivallt résztvevő hős társival bármely ellen harcában.

Mi állig béklyözva kinlódtunk orozva körénk került ellenség szoritása miatt. Szép hazám! tenfiad nem védhetett szerencsék, ármányok ellen. Ész, kard béna, hogy egész tested ujjá teremtsék.

Mert véres, megszabdalt tested fáj. Rosszabbal sujthat a sors bennünket? Csonka nép magyarja vérszobá fut. Megmarja tépett, törpe lelkünket sok szó és mellverés, kivánt tett, mely kevés. Így, az Isten így büntet.

De tul volt — határon csak véres, nagy áron maradhattak magyarok megkínzott testvérek, őket a vad méreg nem ölte meg s fölragyog bennünk husz éves fény s vállalt tett: én kemény testvér-magyar maradok.

Konokul, halk dacra ítélve, új harcra nemzedéket így készít s ha éltet nem talál; ám jöjjön a halál; de ellenség tetszésit fojtja fajtánk karja s Isten sem akarja magyarságnak veszésit.

Könnyesen vig orcák nézik e dus ország áldott földjét s fiait; erősek és szépek, kiket mint a fészek ölelnék át karjaid. Megnőtt mi szép hazánk, nőjjünk mi is hozzá s könnyítsük meg gondjait.

És ma, midőn szabad magyar földön hállás szívvvel megköszönöm a helyi pártszervezet minden rendű és rangu immár szabad magyar tagja nevében azt az önzetlen, bátor és bölcs fáradozását, amellyel 20 éven át hiven vallott elveinket fényes diadalra vitte. Kérjük Pártelnök urat, legyen bátor szószólója elgondolásunknak az Anyarságban is, hogy egyesült erővel felépülhessen az új keresztény, nemzeti szellemű Nagymagyarország!

Mi pedig ünnepélyesen igérjük, hogy ezen nemzetépítő nagy munkában, minden nemes törekvésében a régi pártfegyvellemmel egy emberként követjük mindig, mindenhol, ahová a mi régi, mocsoktalan zöld-fehér lobogókat viszi. Isten minket úgy segítsen!

JAROSS ANDOR

most mint harcos bajtárs válaszolt a köszönetre. Kifejtette, hogy a 20 éves küzdelmek olyan emlékek, amelyek erősen összekötnek bennünket. Mi nem vagyunk hajlandók feloldadni egy más pártban s ma úgy érezzük magunkat mint háboru után találkozott bajtársak. Ha bizonyos szempontból akarának bennünket szétszítani egyes pártokban, ez is hiábavaló kísérlet lenne, mert mi érezzük nagy felelősségünket önmagunkkal, pártunkkal és hiveinkkel szemben, gyávaság lenne pártunktól eltávolodni. Mert a párt munkája nem szűnt meg, csak tevékenysége átment egy más síkra, az államépítési síkára. A hatalom nem élvezet a mi számunkra, hanem felelősségvállalás — mondta Jaross — és mi nem futamodunk meg a feladatok elől, épp úgy mint Prágával szemben megvalósított programunkat, épp úgy meg fogjuk valósítani mindenki mással szemben is. (Általános helyeslés!)

Pártgyűlés

a Városi színházban

Amíg a városházán a miniszter üdvözlése folyt, a közönség zufozásig megtöltötte a színháztermet, a künrekedtek számára pedig hangzórókon közvetítették a beszédeket.

Az impozáns és mindvégig forró lelkesedésben izzó gyűlést

Dr. Kmoskó Béla,

a járási pártszervezet elnöke nyitotta meg ünnepélyes és megindító szavakkal.

Pártelnökségemnek ma ünnepnapja van — mondta többek között. — Ez az első eset, hogy örönrépedő lélekkel és büszke önértéssel nyithatom meg a lévai járási pártszervezet gyűlését. Örömmel s mai, mert ez az első gyűlésünk, szabad polgároknak az immár szabad hazában, de nagy ünnep ez a nap azért is, hogy itt van köztünk illusztris vezérnök, Jaross Andor is. (Leikes éljenzse.)

Öröm volt számunkra mindig az a nap, amikor Jaross Andor megjelent köztünk a mennyi erőt és bátorságot merítettünk nagy-szerű beszédeiből. Ez a párt, amely a multban ott állott mellette, továbbra is mellette lesz abban a nagy munkában, amelyet az ország újjáépítésében végezni kell. A lévai járási pártszervezet nem a hatalom mellett nyilatkozik meg itt, hanem a munka mellett és kijelentjük, hogy továbbra is egyenes vonalban menetelünk a nagy Magyarország kiépítésé felé.

Lévának még más örömet is hozott a miniszter ur: a megyezékhelyet. (Nagy éljenzse.) Dr. Kmoskó elnök végül üdvözli a Vezért, úgy is mint a párt elnökét, úgy is mint minisztert és a gyűlést megnyitja.

Ezután két magyarruhás leány lépett a miniszter elő. Víz Jolán a következő üdvözlő beszédet intézte Jaross-hoz:

A visszatért Léva magyar leányai nevében mély hódolattal és magyaros szeretettel köszöntöm miniszter urat. A hazatért magyar-ságnak összedobbanó szíve ma először köszönti a Vezért, aki hosszú évek óta idegen uralom alatt vitt minket előre, tántoríthatatlan hittel, büszke magyar öntudattal és soha nem csüggedő akaratall. Nemesak spáink, de mi lévai leányok is miadig kitarítottunk magyarságunk mellett. Annál nagyobb a mi örömmünk. A mi mindennapi imádságunk kérése valóra vált és ismét szabadok lettünk. Igérjük, hogy amíg csak élünk, mindig kitartó magyarok leszünk, hogy amiről álmodunk, a mi drága boldog Magyarországnak mielőbb teljesen visszaálljon. Kérjük elnök

urat, hogy legyen továbbra is olyan nagy vesérünk, mint eddig volt és mi fogadjuk, hogy ezután is mindig hiven követni fogjuk.

Az üdvözlő szavak után Boleman Judit gyönyörű babékoszorút nyújtott át Jross Andornak.

JAROSS ANDOR

az új magyar celokról

Jaross Andor köszönetet mondott az üdvözlésért, majd arra mutatott rá, hogy a magyarság a cseh uralom alatt is megtartotta nemzeti önérzetét s olyan egységre kovácsolódott, amelynek eredménye a felszabadulás kellett legyen. Ebben a terebben — mondta Jaross — megrohanunk az emlékek, a forró sikerű régi gyűlések, mikor cseh csendőrök álltak az ajtóknál, de ez a terem mindig szűknek bizonyult. Ezután így folytatta:

A bekövetkezett államfordulat két feladat elé állította a felvidéki magyarságot. Egyik az volt, hogy márol-holnapra át kellett vennie a felelősséget, mert erre kötelezte a nemzetnek tett fogadalmi; a másik feladat volt lelkileg összetartani ezt a magyarságot. Ezek a feladatok okozták, hogy a párt egyik képviselőjének vállalnia kellett a magyar kormányban egy felelőségteljes pozíciót.

— Trianon után az egymást váltó magyar kormányoknak olyan feladatokat kellett megoldaniuk, amelyek ez ország erejét meghaladták s nekünk tisztában kell lennünk ezzel, hogy szegény ország keretei közé kerülünk. Nekünk nincs halgatni valónk, a magyar kormány sincsen halgatni valója, éppen ezért beszéltek erről a témáról. Kétségtelen, hogy az a Magyarország, amely nem tudja a teljes elszakított magyarságot egyesíteni, csak viszonylagos jólétet teremthet. Meg kell azonban állapítani, hogy mi nem csalódtunk. (Hosszantartó helyeslés és taps.) Nem csalódtunk, mert nem vártuk, hogy ha leomlanak a határok, egyszerre földöntúli mennyországba jutunk. Tisztában voltunk azszal, hogy új munka vállalásával, új feladatokkal kerülünk szembe, ami azt jelenti, hogy a megnagyobbodott Magyarországot tökéletesen be akarjuk állítani az új célok szolgálatába. Azt akarjuk, hogy olyan társadalmi berendezettség legyen itt, amely erősebb és ellenállóbb teszi az embereket. Azt akarjuk, hogy egyformán becsületes kereseti lehetőségeket biztosítsunk minden dolgozni akaró magyar számára. (Helyeslés és taps.)

A jövő magyar államának

a munka államának kell lennie

— Nálunk, amíg a cseh-szlovák köztársaságban élünk, a gazdagabb magyarokat leszegényítették, de a szegény magyart nem emelték fel, így tehát közlekedt egymáshoz a társadalmi osztályok életszínvona. A trianoni Magyarországon ma még azt látjuk, hogy a tőke uralma túlságosan erős (helyeslés), s nem áll szolgálatában azoknak a szociális szükségleteknek, amelyeket feltétlenül ki kell elégíteni. (Ugy van! Ugy van!)

— Van egy bizonyos felvidéki jellegű program, amely szükségesé teszi, hogy a mi életünk és az anyaországé a nálunk önvédelemből kitermelődött társadalmi szolidaritáson keresztül alkalmazkodjék egymáshoz. A nagykapitalizmus kétségteletlenül olyan bástyákat tart megállva, amelyeknek a nemzet egyetemes érdekében le kell omolnia. (Taps.) Meg kell szüntetnie annak a bankpolitikának, amely a nagybankokat szabadkőműves nemzetközi zsidó szellemmel teltette. De egyidejűleg le kell omolnia azoknak a bástyáknak, amelyek a mérhetetlen földbirtokot védik. (Hosszantartó helyeslés és taps.) A föld-reform kérdésében kétféle megítélésre van szükségünk. Egyik saját földreformunk, amelyet könnyörtelenül végre fogunk hajtani.

Mi különbséget akarok tenni szándékosan a szlovák telepesek és maradékirtokosok, meg a csehek és morvák között, miután a szlovákokkal ezer éven át egy államban élünk, s reméljük, hogy a magyar és szlovák nép között a közel jövőben olyan politikai érdek-közösség alakul ki, amelynek előfeltétele egymás problémáinak becsületes megoldása. Megvizsgáljuk ki hogyan szereste földbirtokát. Vizsgálatot tartunk, hogy 1918 óta kinek

állott módjában földet szerezni, még ha magyar is volt az illető. (Zugó helyeslés.) Ezek a földök kell, hogy rendelkezésére álljanak az ott lakó kisgazdáknak, földműveseknek, hogy velük gyerepíthassuk az egységes nemzeti vagyont. (Ugy van! Ugy van!)

Földbirtokpolitikánk másik vetülete a trianoni Magyarországra vonatkozik. Itt a fejlődés még nem jutott el odáig, hogy a birtokmegosztás egészséges legyen, szükséges tehát olyan törvényalkotás, amely a földet annak kezébe adja, aki hajlandó érte dolgozni. (Percekig tartó taps.)

— A jövő magyar államának a munka államának kell lennie. Meg kell szervezni a különböző foglalkozási ágakat, nem azért, hogy egymás ellen harcoljanak, hanem hogy kezét fogjanak. (Hosszantartó helyeslés és taps.)

Beszélt ezután a miniszter a magyar munkákérdésről, banguloyozva, hogy ki kell ragadni a munkásságot az osztályfelfogás szűk kereteiből, a szegényebb néposztályokat kell legelső sorban felemelni s osztálytalanná kell tenni az egész magyarságot.

A nemzet érdekében

elmegyek

a radikalizmus legszéléig

— Lehet, hogy lesznek, akik azt mondják majd: radikális szavak ezek — folytatta meg-megújuló helyeslés közben Jaross Andor —, én azonban a nemzet érdekében elmegyek a radikalizmus legszéléig, mert ma arról van szó: meg tud-e állni a Kárpátok medencéjében a különböző politikai aspirációk közepette a magyarság, fel tudja-e fokozni erőt úgy, hogy magához méltó államot teremtsen. A nemzetnek éreznie kell, hogy a föld nem egyes szerencsefiaké, a jövő magyar katonájának tudnia kell, hogy ha harcra megy, azt a közönséget védi, amelyből egyedül fakad a kenyér. A magyar kormány át van htvva ezeknek a problémáknak sulyától, s állíhatom, hogy aki a jövőben a magyar politikában tényszerő akcióra lép, annak ezt a programot alá kell írnia. (Leikes éljenzés.)

— Harcos időköt élünk. Ezekben az időkben szükség van a felvidéki magyarság szellemére, a mi erőnkre, amelyet rendelkezésére bocsájtnak a nemzetnek. Reméljük, hogy megértének bennünket, mert tudjuk, hogy tulajdonképpen ez a szellemiség hatja át a magyarság egész tömegének nyolcvan százalékát.

— Tudom azt, — folytatta a miniszter — hogy ma minden magyar pártnak joga és lehetősége van a Felvidéken híveket toborozni. Töleket függ, hogy akarjátok-e szilárdan együtt tartani ezt a fábort. (Akarjuk!) Szükségesnek tartjátok-e, hogy ez a párt a husz éven keresztül kifejtődött bizalom légkörének felhasználásával vegyen részt az új magyar életben? Arról van szó, kiben lehet jobban bízni, abban-e, akik két évtizedes elkötelezettséggel fogadalmi kötet ide, vagy akik bizonyos szílamok hirdetésével új világot ígérnek. Vajjon lehetséges-e, hogy az a titkos összeesküvés, amely a csehek ellen való harcban megnyívánult közöttünk, csupán a trianoni határ leomlásáig terjed? (Zugó felkiáltások: Nem! Nem!)

— Vajjon elmenekülhetek e én munkatár-

saimmal együtt ez elől a felelőség elől? Kijelentem, hogy gyáváságnak tekinteném, ha ezt tenném. Azonban nemcsak én vagyok felelős, felelős az egész államszervezet, sőt felelős az egész magyar állam is azért, hogy a megnagyobbodott Magyarországot revíziójának tapasztalataiból fakadó újabb revíziós lehetőség. Nagy feladatok megoldásáról van szó, azért azt mondom: nyugodtan, fegyelmetten alkossatok magatoknak ítéletet a mai helyzetről, mert rátok néz ma tízmillió magyar. Dolgozni fogunk magunkért, a nemzetért, azért, hogy kibontakozzék az új magyar élet ígéréte a egy boldogabb világ képe.

A miniszter beszédtét hosszantartó lelkes tappsal köszönte meg a halgatóság s a gyűlés dr. Kmoskó Béla zárószavaival fejeződött be. Megállapította, hogy a miniszter által hirdetett usgy, nemes eszmékből tanulságokat vonhatunk le, de a miniszter is levonhatja a mi hangulatunkból azt a tanulságot, hogy ez a nép mellette van, fegyelmetten és szeretettel csoportosult körülötte minden magyar — s végül köszönetet mond a miniszternek megjelenéséért.

Felszólalások a vacsorán

A pártgyűlés után a Kaszinóban a miniszter tiszteletére vacsora volt, amelyen a honvédség, a lévavárosi és járási magyarság, az egyházak és hivatalok vezetői és a sajtó képviselői vettek részt. Az első pohárköszöntőt

báró Majthényi László

a m. kir. kormány megbízottja mondotta a legelső magyar emberre. Rámutatott arra, hogy ma először vagyunk itt így együtt, ahol az elnyomatás alatt az eszmék szövegétük és ahonnan sok magasrátörő terv indult ki. Meg kell most emlékeznünk arról a nagy férfiról, akinek a felszabadulást köszönhetjük, a Főméltóságú Kormányzó Urról, éltesse őt az Isten az emberi kor legvégső határáig, hogy nagy művét befejezhesse. (Éljenzés.)

Majd a Kaszinó nevében annak igazgatója,

Schubert Tódor

a minisztert köszöntötte. Ez a szerény egyesület — mondotta többek között Schubert Tódor — amely a huszéves elnyomatás alatt a léval magyarság egyik bástyája volt, örül me, hogy a minisztert falai között üdvözölheti és a bátyja harcossai csak arra várnak, hogy elinduljanak Jaross Andor miniszter programjának megvalósítására.

Borbély Sándor

a budapesti „Virradat” c. napilap szerkesztője a jobboldali magyar sajtó nevében lelkes szavakkal köszöntötte a minisztert, mint ez új magyar embertípus vezérét s rámutatott arra, hogy a jobboldali magyar sajtónak milyen része van ennek az új embertípusnak a kialakításában.

JAROSS ANDOR

köszöntötte ezután a lévai magyar szellemet, amelyet állandóan hisugároz magából a Garam völgyére és színtérszire emeli a falut a városal. A lévai öslakosok közül négy tipust ragad ki. Köszöni dr. Kmoskó Bélát, a magyar típus megtestesítőjét, a magyar uri gondolat képviselőjét, aki karakán szellemével utat szabott Köszöni mint bajtársát, a magyar egyesülés egyik osztályharcosát. Köszöni báró Majthényi Lászlót, aki egy fő-

Nem minden napok útján . . .

Nem minden napok rendjén termelt a sorsom

A szívemben ébersztó meleg tűzek égnek.

Köszönten hűnyom be úntottan a szemem

Új holnapok követelne megkísértnek.

Nincs hitérés, és nem lehet megállni;

Mert nagyon embernek rendelt a sorsom,

Egyenes lélekkel, holnapba látóknak, —

Az igazságot mindig meg kell mondanom.

Tudom, hogy nem mindennapok útján járok

Ezen az úton csak nagyon kevesen járnak;

De az igaz szívűek, holnapbátótk

Azok mindég messze és magasra szállnak.

Bass János

rangu családból kinőve vált a nép emberévé s aki a magyar ur és a magyar paraszt között a szintézist kiépítette.

Megköszöni Schubert Tódor barátjának szíves szavait. Léva szelleméhez Schubert Tódor hozzátartozik, aki a magyar sorsharcban a magyar kultúra védelmezője volt és a kultúra mélységeit kutatta. Nagy szükségünk volt Schubert Tódor szellemére a magyar kultúra és művészet életbentartásában.

Megemlékezik a zsemleléri Juhász Ernőről, akiben a kemény garammenti magyar embert látja, akivel Sziloveszkóban sokszor találkozott és mindig az első sorokban masirozott. Az ő beszédeiben a magyar őserő szólalt meg és amíg ez a magyar őserő él, addig nincs mitől tartanunk.

Ezután a magyar hadsereg képviselőit köszöntötte. Rámutatott arra, hogy eddig milyen kiszolgáltatottak voltunk, de most már alkalmunk volt a magyar hadsereg értékéről meggyőződni. Ez a hadsereg a nemzet hadserege. Egyesek azt mondják, hogy a had-

sereg politikai, erre azt mondja, hogy baj lenne az, ha a hadsereg lélek nélkül való lenne; amikor a hadsereg megtelt nemzeti és szociális szellemmel: akkor vált igazi nemzeti hadsereggé.

Borbély szerkesztő beszédére utalva Jaross Andor azt mondja, hogy a nemzeti radikalizmus egészséges. Ettől a sajtotól tehát nem kell félni és mi éber szellemmel figyeljük azt a sajtot, mert mi a felvidéki szellemmel evolúciót akarunk teremteni a magyar közéletben. Mi felvidéki magyarok feltűnt a magyar államot; mi nem forradalom által akarunk céljainkhoz eljutni, hanem radikális fejlődéssel. Konstruktíven vagyunk radikalisták.

Ezután dr. Kmosó Béla szólalt fel és nagyhatalmú beszédében azt hangoztatta, hogy a fiatalok diktálják a tempót, ő meg csak követi őket.

Végül tetszést keltett Juhász Ernőnek Jaross Andor munkáját méltató felszólalása.

Jaross Andor vasárnap reggel Léváról Érsekújvárra utazott.

A vármegye megkezdte működését Léván

— Koczor Gyula főispánt nagy szeretettel fogadták —

Lévának a megyeszékhely elnyerésére vonatkozó régezzel kiűzdelmére ugylátszott, hogy a cseh megszállás pontot tett. A cseh uralom által a magyarság politikai érsejének megtörése céljából keresztül vezetett közigazgatási reform egyszerűen megszüntette a szent István által alkotott ősi magyar megyerendszert és a saját képére és a cseh állam politikai érdekeinek megfelelő, nagymegyerendszert vezetett átmenetileg és a régi Barsvármegye területét csupán egy tées helyrajzi fogalommal aabarta slyeszteni. De a magyar lelkekben mindig ott állt a régi Barsvármegyeének évezredes képe és az ősi Bars emléket hatvanéves lapunk címében is állandóan ébren tartotta s egy örökké élő mentő gyanant hangulyozta ragaszkodásunkat szent István és Bors vezér történelmi vármegyéjéhez.

Barsmegye és Hontmegye legrészének felszabadulása a cseh uralom alól időszórúv tette a régi probléma napirendre tüzését. A tervnek igen eredményes támogatója és meleg szószólója volt a magyar kir. kormány előtt báró Majthényi László, a lévai járás miniszteri megbízottja, akinek lelkes segítő-társa volt Majláth László főszolgabíró is. Az akció többi szereplőiről lapunk multi számában emlékeztünk meg a két megye felszabadult részeinek egyesítését kérő és az illetékes miniszterek elé terjesztett memorandum kapcsán.

Léva a megyeszékhellyel nagyon szép karcsonyi ajándékot kapott a magyar kormánytól, míg Ipolyáságnak a törvényesék jutott. Léva jövő fejlődésének alapját a kormány Léva régi vágyának teljesítésével bizonyos mértékben megvetette és a vármegye működését Léván már meg is kezdte. A vármegye főbb tisztikarának kinevezése is megtörtént már.

A hivatalos Budapesti Közlöny f. hó 21-iki száma az alábbi kinevezéseket közli: A m. kir. belügyminiszter előterjesztésére a Kormányzó ur öfóméltósága Koczor Gyula komáromi lakost Bars- és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyéek főispánjává kinevezte. Alispánná Sáska Dzsó főszolgabíró, balassagyarmati lakost, vármegyei főjegyzővé dr. Gasparetz Béla tb. főszolgabíró, lévai lakost, vármegyei másodfőjegyzővé Rátz Pál ny. vármegyei aljegyző, nógárdverőcei lakost, vármegyei aljegyzőkké dr. ifj. Pályi Pál szolgabíró, szécsényi lakost, Chlapács Lajos veréblyi lakost és dr. Tóth Dzsó banktisztviselő, veréblyi lakost, vármegyei tiszti főjegyzővé dr. Nagy Béla ügyvéd, lévai lakost, vármegyei árvaszéki tlnök-ké Draakcczy Béla árvaszéki tlnök, Ipolyási lakost és dr. Rakovszky László v. vármegyei aljegyző, budapesti lakost; — az Ipolyási járásához főszolgabíróvá Gálffy Ernő tb. főszolgabíró, vámosmikolai lakost; — a lévai

járásához főszolgabíróvá Majláth László v. főszolgabíró, lévai lakost; — a veréblyi járásához főszolgabíróvá Thuróczy Károly ny. alispán, veréblyi lakost; — szolgabírákká dr. Györy Endre vármegyei aljegyző, balassagyarmati lakost, dr. Rápoti Nagy Tibor ügyvédjelölt, lévai lakost és Gesőnczöl Gyula veréblyi lakost. — Vitéz Molnár Gyula vármegyei számvevősegi tanácsost Esztergomból és dr. Mistovits Rózsa vármegyei számvevő-gálót Szolnokról a vármegyei számvevőseghhez Lévára helyezték át.

Koczor Gyula főispán a hivatalos esküt a belügyminiszter előtt letette s f. hó 22-én délután már meglátogatta Lévát.

Koczor Gyula a felvidéki magyarság küzdelmeiben kezdettől fogva az éharcosok sorában küzdött, a garamvölgyi magyarság jól ismeri és értékeli munkásságát és közvetlen, barátságos modorát. Koczor Gyula főként a gazdák és a kisiparos társadalom érdekeinek volt a szószólója és a kisipar érdekeit az elnyomó cseh nagyparral és a kormány kispárellenes politikájával szemben erélyesen

védelmezte. Tagja volt egyidőben a prágai parlamentnek, majd azután a magyar párt bizalmából pártigazgató lett s egész közéleti működése előttünk folyt le, gyakran bejárta népgyűlések alkalmával a Garam völgyét is. Az új főispánról igazán elmondhatjuk, hogy a nép és a munka embere.

Sáska Dzsó alispán közigazgatási pályáját Hontmegye szolgálatában, Ipolyáságnak kezdte, majd a belügyminiszteriumban folytatta. Később Balassagyarmatra neveztek ki főszolgabírónak, ahol a választások alatt felzakkatott népiélek nyuzalmát nagszerű érzékkel sikerült helyreállítania.

Koczor Gyulát csdtörtőkön délután fél két órákor a lévai pályaudvaron az egyesült magyar párt, Léva város és a lévai járásnak küldöttsége fogadta, továbbá megjelent ott a vármegyeének kinevezett és már Léván tartózkodó tisztikara is Sáska Dzsó alispánnal. A főispán érkezése és a vármegye élet és a katonai közigazgatás megszűnésével a polgári közigazgatás ünnepléses bevezetésének dokumentálására a város épületeit fellobogtatták.

A főispánt az egyesült párt és Léva városa nevében dr. Kmosó Béla meleg szavakkal köszöntötte és mint a garamvölgyi magyarság régi jóismerőjét bizalmáról biztosította.

Koczor Gyula megköszönvén az üdvözlő szavakat, kijelentette, hogy éppen úgy mint husz éven keresztül dolgozott, ő most is a munka embere és minden fáradságával arra fog törekedni, hogy az egyelőre egyesített Bars és Hontmegyét mintamegyévé fejlesszék ki.

A kinevezett vármegyei tisztviselők eskütétele délután történt meg a járási székház tanácstermében. Az eskütétel után Koczor Gyula üdvözölte a vármegye tisztviselői karát és felhívta figyelmüket az új közigazgatásra váró nagy feladatokra s ezen feladatok megoldásában a főispán kérte a tisztviselői kar segítő támogatását.

Sáska Dzsó alispán szintén üdvözölte a tisztikart a kijelentette, hogy amint ő ismeri a most esküt tett tisztviselőket: mindannyian lelkesedéssel fognak köreműködni a főispán kívánásának beteljesedésében, a minta vármegyeének kialakításában.

Végül dr. Gasparetz Béla főjegyző az egész kinevezett tisztikar nevében ígéretet tett arra nézve, hogy mindannyian odaadón fogják szolgálni a vármegyét és minden tekintetben azon lesznek, hogy a főispán nemes elgondolásait diadaira segítsék.

Léva küzdelme a megyeszékhelyért

A nagy átalakulás Lévának is meghozta régi vágyának teljesülését: ismét megyeszékhely lett. A meggyekérdés alapos és tárgyilagossága ismerője előtt a lévai kívánás teljesítése jogos és indokolt volt. Léva történelmi múltja, gazdasági és kulturális szerepe és a cseh megszállás alatt lakosságának hűségesen kitartott, például magatartása érlelték meg a felsőbb körökben azon elhatározást, hogy városunknak megyeszékhelynek kell lenni.

A Garammenti magyarság igen fontos tényezője ez egyetemes magyar életnek. A Garamvölgy fontosságát már a magyar vezérek is felismerték s Bors vezér 902-ben kiépítette a magyar törzsvédelmi vonalát s felépítette Bars várat, a mai Óbars helyén. Tehát a mai Léva környékét az ősi magyar kultúra göcpontjává tette. Az alapító nagy királyunk, Szent István fontos elhatározását a garami táborban, a bényi sáncokban hozta meg. Így itt határozta el, hogy Koppány ellen hadat indít. A Garam vízzel avatta lovagvá szent királyunkat Pázmány lovag. De a többi királyaink is szívesen tartózkodtak a garammenti jóvaló magyar nép között. I. Géza igen sokszor rendezte meg vidékünkön nagy vadászatait.

Okiratokból kitűnik, hogy Bars vára volt 1236-ban a megye székhelye amely innét a tatárjárás után a lévai várba költözött. IV. Béla pedig megépítte a főközlékedési vonalat Lévától — a Dunáig. Ő rendel el, hogy Léva legyen ezental Barsvármegye székhelye. Csak

Máté és Róbert Károly is felismerték Léva rendkívüli gazdasági és hadászati jelentőségét. Ő alatta a megyei főispán egyuttal a lévai várnagy is volt. Ez a két hivatás ettől fogva egy volt. Erzsébet királyné lévai várnagya Becsey Imre volt, aki Zách Felician elleni perből kifolyólag Kopay malonyai birtokost, Zách vejét és feleségét Sebét a király parancsára lefejeztette. Nagy Lajos király több nádori gyűlést tartott Léván. Ezek közül a legnevezetesebb nádori közgyűlést 1391-ben tartották, amelyen kimondták, hogy a kincstári várbirokok elidegeníthetetlenek. Ennek dacára azonban Zsigmond Lévát mégis Sárai Lászlónak, a Lévaik ősnéek adományozta, ami nagy elkeseredést szült Bars vármegye urai között.

A cseh husziták főtámadása a Garam völgyében 1434-ben Léva ellen irányult. Lévai Péter Léva falainál verte őket tönkre. Albert király halála után I. Ulászlóval szemben a Lévaik a Hunyadiak pártjára állottak és az egész megye nagy lelkesedéssel tömörült a kibontott zászlók alá. Ez ismét csak azt bizonyítja, hogy Léva és környéke lelkekben élénken él már akkor is az igazi, hűséges nemzeti gondolat.

1440-ben Griska a lévai nép ellentállását nem bírta megtörni. Hadaival csufására vissza kellett vonulnia.

Mátyás király megtörte az oligarchák uralmát s Léva ismét királyi birtok lett. A Lévai család féltékenyen őrzött hatalma és nagy tekintélye ettől az időtől kezd lelkonyodni.

1526-ban az egész Barsvármegye hadba vonult a török ellen Dóczy Ferenc lévai főispán vezetése alatt. A mohácsi síkon az akkori megye színe-virága elveszett. Elestett maga a főispán fiával és hat testvérével együtt. A Lévai Kálvának hat, a Simonyiaknak négy és a Kálnaiknak hét hősi halottjuk volt.

A törökök egyik fő támadási vonala Léván keresztül a bányavárosok felé irányult. Eredményt azonban Léva hősiességé miatt nem tudtak elérni. Léva csak egyszer volt a törökök 8 hónapig.

1563-ban Köprili Amhát nagyvezér elfoglalta Léva várát és gyors iramban a vár szétlőtt réseit kijavíttatta. Wesselényi nádor felismeri Léva elestének rendkívül súlyos következményeit. Írásban és szóval erőlyesen sürgeti a hadvezetőségét Léva felszabadítására. A vezérkar de Suches vezetése alatt megindítja hadseregét Léva visszafoglalására. Zsarnócánál 1664 tavaszán Kucsuk basa csapatait szétveri és teljes erejével a török Léva ellen indul. Július 15-én a hősiessen ellenálló törökök erejét megtöri és a várat rohammal elfoglalja. A harcban a magyar csapatok Koháry István parancsnoksága alatt igen kitűntek magukat. Sajnos azonban Koháry maga is súlyosan megsebesült és sebébe másnap bele is halt.

Koháry István tanult, képzett katona volt. Mint ember a legkiválóbb férfiak közé tartozik, akiknek a lelke Léva talajában nőtt. A halás utókor mindenkor példaképnek tekintette őt.

Léva várkapitányai közül kitűntek Thury György és Dobó István, az egri hős.

Léva a nemzeti felkelések idején mindig és fenntartás nélkül a nemzeti eszme oldalán harcolt. A hatalom részéről e miatt igen sok hátrányban is volt része. Üldöztetés és melőzés gyakran kijárt ennek a hazafias szellemű átitatott városnak. Bocskay István és Bethlen Gábor fejedelmek igen fontos pontnak tekintették mindég Lévat, amelynek becsületes, tisztességes és hűségese közszellemű magasra értékelték, de nem így a bécsi udvar, amely a lévaiakat mindig ellenségét látta.

1620-ban Bethlen Gábor a nagy magyar fejedelem Léván rendezte át Nagyszombat ellen vezetett hadseregét.

Thököly fejedelem is igen fontos szerepet szánt Lévának. Nyugatmagyarország kormányzósi székhelyévé akarta tenni. 1678-ban elfoglalja. II. Rákóczy Ferenc vezére Ocskay László 1703 szept. 17-én veszi be Lévat. A romantikus nagy magyar hős itt veszi feleségül Tisza Ilonát a szépséges lévai leányt. Emlekként őrizi még ma is a kurtahegyi Tiszához, amely sajnos, a cseh uralom alatt cseh kézre került jogtalanul.

II. Rákóczy Ferenc személyesen eljött Lévára és Bercsenyi Miklós tanácsára Lévat szemelte ki főhadiszállásának.

II. Rákóczy Ferenc 10 napos hadiértekezletet tartott ezután itt Bercsenyivel és Károlyival, a két kitűnő kurucz generállal.

Rákóczy igen nagyra értékelte városunkat s annak várát. Jutalmul a lévai vár uradalmait együtt kedves tábornokának, Vak Bottyánnak adományozta. Amikor a császári és labanc hadak a lévai várat elfoglalással fenyegették, Bercsenyi mielőtt kivonult volna Léváról, a várat felgyújtotta. A császári csapatai csak a leégett falakat találják. Rövidesen sietnek újabb kijavíttatni a várat amellyel azonban, alig hogy készen lettek, Vak Bottyán újra visszafoglalja tőlük a kurucoknak ezt az erősségét. Később azonban, amikor ismét kivonulni kénytelen: a várat teljesen szétlőveti, annyira, hogy Lőffenholz a bevonuló császári hadak parancsnoka 1709-ben már nem is tudja kijavíttatni a lerombolt várat.

Mária Terézia helyre hozatta a Léván keresztül vezető utakat és Léva ismét jelentős szerephez jut.

A megye székhelyét, amelyet a török elől és a kurucz háborúk miatt Kistapolcsányba helyeztek át, ideiglenesen, 1736-ban Aranyosmarótra telepítik át. II. József császár elrendelte, hogy a megye székhelyét Aranyosmarótról Lévára helyezték vissza. Így lett az 1787—1790-es években Léva ismét Barsvármegye székhelye.

IDŐSZERŰ JOGI TÁJÉKOZTATÓ

Írta: Dr. KÖRPA S LÁSZLÓ

A felszabadult területnek az anyországba való teljes beolvadása ezer és ezer megoldásra váró problémát vet fel. Ehez járul a felszabadult területnek a régi csehszlovák uralommal kapcsolatos viszonyának teljes likvidálása. Nem csoda tehát, hogy napjainkban ugyiszóvalán öréről-órára jelennek meg fontos rendeletek, amikről a nagyközönség alig vesz tudomást. Az alábbiakban egész rövid vázlatban ismertetni fogok három ilyen legújabb rendelkezést, amelyekből kiűnik, hogy alig van ember, akit ezek a rendeletek ne érintenének valamilyen vonatkozásban:

I. A m. kir. minisztérium 9070/1938. M. E. rendelete a visszacsatolt területeken egyes követeléseknek, tartozásoknak és vagyontárgyaknak kötelező bejelentéséről intézkedik.

Bejelentésre kötelezettek: 1) Hitelintézetek, ipari és kereskedelmi vállalatok és más cégek stb. 2) Egyéb jogi személyek. 3) Természetes személyek.

Nem tartoznak bejelentést tenni: a) Községek, városok. b) Tarsadalombiztosító intézetek. c) Gyámpénztárak. d) Közalapítványok.

Ez a rendelet hat bejelentést ír elő:

A bejelentésre kötelezett személyek az 1938 XII. 15-i állapot szerint tartoznak bejelenteni:

1) Csehszlovák adóssal szemben fennálló bármilyen jogcímen alapuló pénzköveteléseiket, f. l. tve, hogy ezek a pénzkövetelések együttesen 1000 csehszlovák koronát meghaladják.

A kalapos király halála után, miután nem koronáztatta meg magát alkotmányosan magyar királynak, az összes rendeleteit, köztük a Léváról intézkedő rendeletét is, mint törvénytelen hatályon kívül helyezték. A megyeszékhely ismét Aranyosmarótra költözött.

Léva azonban jogos követelését a kérdésben soha fel nem adta. 1838-ban Léván megalakul a lévai Kaszinó és ennek körében igen megerősödik a székhely-kérdés mozgalma. Ugy volt, hogy Léva ismét rövidesen elfoglalja méltó helyét a megyei életben, de közbejött a szabadságharc és a nemzeti elnyomás korszaka s a székhely áthelyezésének kérdése szünetelt.

A szabadságharc alatt Léva fontos hadászati pont volt. Görgey Arthur, a magyar csapatok fővezére Léváról vezeti diadalra nagy támadását a császáriak birtokában lévő Nagyszalló felszabadításáért.

Az 1860-as években Botka Tivadar, Barsvármegye kiváló vezérfehérja, a neves történet-tudós vetette fel ismét a székhely kérdését s röpiratában követeli a megyeszékhelynek Lévára való áthelyezését.

Szilágyi Dezső, a legnagyobb magyar igazságügyminiszter az 1899-es években Lévára rendeli áthelyezni a székhelyt. Hirtelen halála miatt azonban a terv csak terv maradt.

A sikeres és erős szervezkedést a Kistapolcsányra támaszkodó Aranyosmarót már nem tudta meggátolni. A Léva megyei székhelyért küzdő me g y e i p á r t rohamot rohamra intez. A megye nagy része Léva mellé állott, csak a kislelkű kétkedők húzódoztak gyáván félre a harctól. 1907-ben Andrassy Gyula gróf, a nemzeti koalíció belügyminisztere magáé teszi Léva követelését és elrendelte, hogy e nagyfontosságú kérdésben döntsön maga a megye. Mind a két párt, Marót és Léva pártja nagy agitációba kezdett.

1907. december 12-ike Léva nagy napja. A garamenti érdekeltek megálya foglaló megyei párt me g y e b i z o t t s á g i t a g j a i t e l j e s z á m b e r m e j l e n t e k A r a n y o s m a r o t t a s o r s d ö n t ö t k ö z g y ű l e s e n. A kö g y ű l e s e l ő t t a m e g y e á l l a n d ó v á l a s z t m á n y a 20 s z a v a z a t t a l 10 e l l e n e l v e t i a Léva érdekelten előterjesztett indítványt. Lassan-lassan egymást után gördülnek be a Benkovich-vendéglő udvarába a megyei

2) A tulajdonukban lévő cseh-szlovák adós által kibocsátott értékpapirokat (részvényeket, zálogleveleket, államadósági és más kötvényeket, stb.) tekintet nélkül azok őrzési helyére).

3) A Cseh-Szlovák Köztársaság területén fekvő ingatlanait és az ilyen ingatlanok tulajdonjogának szolgáltatása iránt fennálló követeléseiket.

4) A Cseh-Szlovák Köztársaság területén lévő vállalkozásokat, illetőleg abban fennálló részesedéseiket.

5) Bármilyen állambeli külföldi hitelezővel (ideértve a cseh-szlovák hitelezőket is) szemben fennálló bármilyen jogcímen alapuló pénztartozásait, feltéve, hogy ezek együttesen 1000 csehszlovák koronát meghaladják.

6) A kezeltükben, bérletükben, használatukban lévő, a visszacsatolt területen fekvő azokat az ingatlanokat, amelyek tulajdonosa a Cseh-Szlovák Köztársaság területén lakó természetes személy.

Amint látjuk ezekből a legfontosabb az 1-és 6. pont. Abban az esetben, hogyha több tulajdonos van, úgy ezek külön-külön kötelesek bejelentést tenni, ugyan ez vonatkozik az adóstársakra is. A bejelentés céljára kizárólag a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott bejelentőívök szolgálhatnak. Ezek díjtalanul kaphatók éspedig mi nálunk a Barszlovák Népbanknál és a Lévai Érső Banknál. Városunkban és a környékén a legegyszerűbb, ha ezen bejelentéseket közvetlenül a Magyar Nemzeti Bank főintézetéhez (Buda-

pártiakat hozó kocsi. A hangulat bizakodó és lelkes, amelyet az állandó választmányának döntése sem tudott leheníteni. 10 órákor Lippay Géza, Győr vármegye és Győr város törvényhatóságának főispánja megnyitotta a közgyűlést. Soha még a vármegye közgyűléstermében nem látott ennyi me g y e b i z o t t s á g i t a g o t a közgyűlésben. A közgyűlésre direkt kiküldött szomszédos megye főispánjának, mint érdektelen elnöknek megnyitóját után Belicza Pál dr. ügyvéd Aranyosmarót védelmére terjesztette elő, Holló Lajos a megyei párt elnöke pedig me g i n d o k o l t a Léva követelését. Dombay Vilmos a szavazásnál Léva—Aranyosmarót jelzést ajánlott. A szavazás eredménye volt: Léva esetl 127, ellene pedig 106 szavazat. Tehát a me g y e g y ű l e s 21 t ö b b s é g g e l L é v á t j e l ö l i k i me g y e s z é k h e l y e n e k. Az eredmény óriási lelkesedést keltett Léván. Az emberek ölelkezve, mámorosan járkák be a kivilágított utcákat. A szavazás eredménye sokkal jelentősebb volt, mint ahogyan az eredmény mutatta. Ugyanis Marót mellett szavazott 53 tisztviselő és egyéb érdekeltek is. Ha ezeket figyelembe vesszük, akkor Léva 143 szavazatot és Aranyosmarót csak 93 szavazatot kapott.

A megye döntött, azonban a határozat soha nem került Kistapolcsányra miatt a minisztertanács elé. Azután jött a világháború, a nagy és súlyosabb gondok, majd az összeomlás és a cseh megszállás.

Minél nagyobb volt a cseh erők és elnyomás, annál jobban erősödött a lévai magyarságnak a feltámadásba vetett hite. A nemzeti lelke itt élt, működött közöttük. A székhely kérdése eltörpült a nemzeti ellenállás bástyáinak küzdelmében. A két város magyarsága harcok küzdelmében ismét egybeforrott. Egymásért testvérként küzdött a cseh megszállók ellen. Aranyosmarót szíve és Léva lelke ott vergődött vérzőn, sebekből borítva a cseh kinpadon. Búszkák vagyunk mind a két lelkes magyar városra. És most, hogy Léva vissza került a szeretett hazához és régi vágya teljesült, Bars—Hontvármegye székhelye lett, elszorult szívvel gondolunk mi, felszabadított lévaiak mindnyájan a nemzeti küzdelmekben oroszláknak harcoló, de még ma is rabságban sanyaló testvérvárosunkra, a drága, kedves Aranyosmarótra.

Dr. KERSÉK JÁNOS.

post V. Szabadság tér 8 sz.) küldjük, hivatalos borítékban, mert ez esetben a borítékra bélyeget ragasztani nem kell. A bejelentés benyújtásának végső határideje 1989. január 10 ke.

II. A 8220/1918. M. E. sz. rendelet II. fejezete a külföldi fizetési eszközök és követelések bejelentéséről rendelkezik. Döntő ez esetben, éppen úgy, mint az előbbi rendelet szempontjából is, az 1988. évi XII. 15-ki állapott. A bejelentést szintén 1989. évi I. 10-ig kell eszközölni.

Ezerint a visszacsatolt területen való természetes személyek és az ott székhellyel bíró jogi személyek és cégek tartoznak bejelenteni: a) A tulajdonukban levő külföldi fizetési eszközöket, a csehszlovák korona értékre szóló bankjegyeket és államjegyeket is ideértve. b) Külföldi adóssal szemben fenálló, külföldi pénzürtékre szóló követeléseket, (tehát itt nem csak pénzkövetelésekről van szó).

Nem kell bejelenteni: a) Külföldi váltópénz érmekeket. b) Külföldi kibocsátású értékpapírt.

Ugyan ezen rendelet 1. §-nak 3. pontja a visszacsatolt területen is hatályba léptette az idevonatkozó és az anyaországban még az 1981-ben és 1982-ben kiadott rendeleteket, amelyek nem meghatározott időpontban fenálló állapot bejelentését írják elő, hanem folytatódólagos bejelentési kötelezettségeket állapítanak meg az 1988. XII. 15-ét követően megszerzendő külföldi fizetési eszközök, külföldi pénzürtékekre szóló követelések és értékpapírok tekintetében, amelyek mind a szerzés napjától számított 8 nap alatt jelentendők be.

A bejelentésre ezen rendelet szerint ugyancsak a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott és díjtalanul rendelkezésre álló négyféle bejelentőív szolgál. A bejelentés esz-

közlése ugyan úgy történik mind az I. esetben.

III. Végül pedig ugyanezen rendeletnek a III. fejezete az aranykészletek kötelező bejelentéséről rendelkezik: A visszacsatolt területen lakó természetes személyek jogi személyek és cégek kötelesek az 1988. évi XII. 15 napján tulajdonukban, vagy birtokukban levő zsinaranyat, aranyötvözeteket, — ideértve az aranyérmekeket és a törött aranyt is, — végül az aranyvegyületeket bejelenteni.

Nem kell bejelenteni: a) Az aranyból, vagy arany felhasználásával készült ékszereket, műtárgyakat és használati tárgyakat, ha ennek nyersúlya összesen 20 grammot meg nem halad. b) Továbbá ha azt a tulajdonos 1989. I. 10. napját megelőzőleg a Pénzügyi Központok eladja.

A bejelentés módja és határidsje, mint az I. esetben.

Ezen rendelet I. §-nak 5. pontja az aranykészletek bejelentésére vonatkozó még 1935. évi anyarészegbéli rendeletet a visszacsatolt területre is kiterjeszti, amikor kimondja azt, hogy a fenti feltételek mellett az 1988. évi dec. 15. napja után örökös, hagyomány, vagy halál esetére vonatkozó ajándékozás útján megszerzett aranykészletek a megszerzést követő 8 napon belül mindenkori bejelentendők.

Ami pedig a postatakarékpénztári betéteket illeti, ezeket egy külön rendelkezés szerint már 1988. évi XII. 31-ig kell bejelenteni a postahivatalnál.

Ismétlem, hogy mindez csak rövid vázlatos kivonat, de merem remélni, hogy elég ahhoz, hogy lapunk olvasóit esetleges kellemetlenségektől megóvját, mert a fenti rendelkezések nem teljesítését a törvény kihágásnak minősíti és bünteti.

VÉDJÜK MEG HATÁRAINKAT

Az országhatárnak, illetőleg ezen keresztül az országnak a megvédeése nemcsak háborúban, de békében is feladata egy ország kormányzatának. Háborúban és békében a kormányzat nem maga védi fizikai erejével az országot, — de háborúban védi az ország népeségéből felállított hadseregével, békében pedig mindazon intézkedések megtételével, intézmények létesítésével, amely intézkedések és intézmények lehetővé teszik, hogy háború esetén ez országot védeni tudó hadsereg tényleg felállítható legyen, s az így felállított hadsereg tényleg alkalmas legyen szellemi-nél és összetételénél fogva magas szociális céljainak elérésére.

Léva városnak a bécsi döntés, ha ideiglenesen is, az országhatár szerepét jutatta. Az országhatár szerepe pedig maga után vonja azt is, hogy Léva város egész berendezkedése, egész élete ennek megfelelően alakuljon. Biztosak vagyunk abban, hogy ez a szerep még 20 évszázadig fog tartani, biztosak vagyunk abban, hogy a természet törvényei ellen, ha még oly hatalmas is az emberi erő, az emberi tudás, cselekedni sokáig nem lehet, de nekünk a mai állapotot kell alapul vennünk, akkor, amikor városunk jövő életét akarjuk kialakítani. A jövőbe kell néznünk, de a „Má"-t kell látnunk, s ha így cselekszünk, akkor teszünk csak helyesen.

Az a történelmi sulyú rendelet, amelyet a m. kir. kormány 1938. december 18-án kibocsátott, amelyben Léva várost megyei székhelyül kimondotta, már bizonyosan a fentiek bölcs mérlegelése alapján adott ki. A kormány bölcsességére vall, hogy városunk javára döntött ebben a nagyfontosságú kérdésben, amely szerintünk, amint már lapunk múlt számaiban is, de másutt is kifejtettük, elsősorban az Országunkat érintő és érdeklő kérdés a csak másodsorban Léva város kérdése. Bár a bécsi döntés nem tette lehetővé, hogy Léva város központos elhelyezést nyerjen a magyar közigazgatás alá került Bars és Hont vármegyéik visszacsatolt területein, mégis Léva város lett a me-

gyei székhely, mert a magas kormány nem helyi, de országos szempontból mérlegelte a dolgokat. Hogy nekünk lévaiaknak ez külön helyi szempontból milyen mértékben fontos, azt itt nem is szükséges bővebben kifejtésem.

Léva város jövőbeni helyzetét a kormány ezen intézkedése könnyebbé tette, nehézségek és hiányok azért még vannak. Könnyebb lett azért, mert a megyei székhelyt jelentő intézmények, a főispán mint a kormány bizalmi embere, aki közvetlenül érintkezik az országos kormányzati szervekkel, könnyebben el tudja a el is fogja intézni a város kívánosságait, mint lehetett ezt eddig, mikor az egyes kérések, panaszok, kívánások a közbesső szűrőkön bizony sokszor fenakadtak. Ez egy óriási nagy segítség lesz városunk boldogulásánál.

De nehézségek azért, amint említettem, még vannak. Nehézségeket okoz az, ha Léva város nem fog újabb intézményekkel gyarapodni, hanem marad minden úgy mint eddig volt vagy még kevesebb lesz, mint a múltban. Mert a megyei székhelyre járó hivatalokon kívül még más intézmények is kellenek, amelyek mozgást, életet, forgalmat adnak.

Lapunk egyik számában olvastuk, hogy a budapesti illetékes körök a lévai tanítóképezde helyett mezőgazdasági szakiskolát akarnak városunkban létesíteni. A mi felfogásunk szerint a tanítóképezde is kell, de kell a mezőgazdasági szakiskola is. Ere az iskolára tényleg szükség van a vidék mezőgazdasági jellegénél fogva, másrészt ezen iskolával karöltve rendszeresíteni lehetne a környező falvak lakossága részére a különféle mezőgazdasági tanfolyamokat, gazdasági kiállítások rendezésével földműves népünk szaktudását lehetne fokozni.

A szemtermelést, amely eddig ezen a vidéken is majdnem kizárólagosan üvelett, az anyaországhoz való visszatérésünk következtében nagy részben át kell állítani, át kell térni az ipari növények termesztésére, amely

Dicsőség! . . .

*Száll az Úr angyala fel a magas Égbe
Isten trónja előtt ereszkedik térdre.
Ne vondd meg ősi atyám tőlük hegyelmedet,
Miklósok ajka zeng dicsőreget Neked.
Bárhová nézel is Uram, te a földre
Csodaszép virág nyit emberi szívekbe.
Kinek nincs kenyere, annak ad a másik,
Nem éheznek senki, nem didereg fázik,
Hallgasd meg ősi Uram, hogy csendül az ének
Hála és dicsőség Istenünk Teneked!*

Farkasné Sipos Erzsé.

nagyobb eredményt is ad. Ezeknek a beállítását hivatva van szolgálni az új mezőgazdasági szakiskola. Ma már a mezőgazdaság is annyi szaktudást igényel, hogy népünk ezt az állandó szakoktatást, utbaigazítást nem is nélkülözheti.

A tanítóképezdénket azonban nem adhatjuk oda. Léva a békeévekben összenőtt a képezdével. A lévai képezde az ország egyik legjobb hírű tanintézményei közé tartozott, sok száz és száz derék magyar tanítóit nevelt. A képezdei ifjúságra, a tanítóképezde tanári karára továbbra is szükség van. Szükség van Köveskúti Jenőkre, akik belenyulnak városunk kulturális életébe, szükségünk van bátor harcosokra, akiket ezen iskolával biztosan kapnánk az anyaországtól.

Szükséges, hogy a Léván állomásozó katonaság létszáma is fel legyen emelve. Az az egy gyalog zászlóalj, ami békében volt, ma kevésnek bizonyul. Nem azért kell keveslenünk, mert háborúra gondolunk; háború esetén úgy is gondoskodás történik védelmünkről, de keveseijük, mert a város sulya többet kíván. Többet kíván és többet is érdemel az a város, amely az elmúlt 20 évszázad alatt oly egyszerűen megállta a helyét a magyarságáért vívott harcban.

Az intézmények szaporítását szükségesnek tartjuk és pedig olyanképpen, hogy az OTI-től kérjük a megígért bérház építése helyett egy betegüdülő építését. Léva egészséges fekvése, a közelében fekvő dombok, az éghajlata, egy üdülő létesítésére igen alkalmas.

Léván pillanatnyilag elég lakás van, ha szükséglet merül fel lakás iránt, a magán-töke erről úgy is fog gondoskodni. Lévának állandó jellegű intézményekre van szüksége, amelyek városunknak a folytonos, zökkenőmentes életlehetőséget biztosítják.

Hiszem, hogy ezen intézmények birtokában Léva egyszerűen meg is állná helyét az új elrendezésben, lakosságának megélethet tudna nyújtani. Ez a megélethetés olyan volna, amely Lévának, mint határvárosi jellegétől adódó helyzetét javítaná olyannyira, hogy a környék még ide nem csatolt részének vágyódását a magyar államhoz való tartozás iránt még jobban serkentené.

Tudomásunk szerint a magas kormány ilyen módon akar is segíteni az ország felvidéki városainak, amelyek Lévához hasonló helyzetbe kerültek. Ez a politika nem új, ez egy természetes követelmény és ezt az elvet Sopron, Pécs eseteinél is láttuk érvényesülni.

Ha ezeket az intézményeket Léván, a megyei székhelyén sikerülne megvalósítani, úgy az országos, mind a helyi érdek ki lenne elégítve. Ez a hadsereg, ez a bérebeli hadserő, amely azonban csak gazdasági és kulturális elemből állna, megvédené az országhatárt s az országot. Ilyen vár nélküli harcot kívánunk városunknak, ez a harc nem lesz pusztító, ez a harc termékeny lesz.

Dr. Tulassay Tódor

KULONFÉLÉK

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk kedves olvasóinknak, hirdetőinknek és lapunk minden barátjának.

— **A Nőegylet Szilvesztere.** A Stefánia árvaházat fenntartó Lévai Nőegylet szokásos jótékony célú szilveszteri műsoros teastjét a Városi Vigadó nagytermében rendezi meg, amelyen szívesen látja az árvák ügyét oly szeretettel istápoló lelkes közönségünket. Találkozzék itt a magyar testvérség és felebaráti szeretet jegyében az árvák minden barátja. Mindenkit szívesen vár a vezetőség, akinek után talál a szívéhez a régi jelmondatunk: Könyörüljünk az árvákon!

— **A Kath. Kőr szilveszteri estje.** A Lévai Katolikus Kőr hagyományos szilveszteri teastjét az idén is megrendezi fél 9 órai kezdettel. Minden okunk meg van arra, hogy egy vidám szilveszteri estünk legyen a felszabadult Léva városában. A vidámság alapját a Kőr pompás és gyakran méltóított műkedvelő gárdája fogja megvetni a kedves és vigyanulatu műsorral. A tombola ezidén is gazdag lesz, mint mindig és az eleven szcenecsemelacok izgalommal is hódítani fognak. Mivel külön meghívókat a rendezőség nem bocsát ki, ezúton hívja meg a Kőr t. vendégeit.

— **„Az ördög mátkája“** című pompás énekes népszínművet e hó 26-án adják elő a férfi kongregáció kiváló műkedvelői a Kath. Kőr színpadán. Jegyét elővételben biztosítsa!

— **Karácsonyi vallásos estet** rendez a Prot. Leánykőr karácsony vasárnapján este hat órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében színdarabral egybekötve. Kérjük kedves testvéreinket, hogy kicsinyeink fáradságát méltánylandó, minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni. Beléptidj tetszés szerint. — Minden érdeklődőt szeretettel vár a Rendezőség.

— **Karácsonyi estélyt** rendez kedves műsorral f. hó 26-án este 8 órai kezdettel a Lévai Keresztény Munkás Egyesület Barsi utcai székházában. Műsor után táncvigalom. Tisztelt vendégeit ezúton is meghívja a Vezetőség.

— **Karácsonyi teast.** A Lévai Iparos Olvasókör karácsony második napján, hétfőn este 8 órai kezdettel rendezi szokásos teastjét, amelyre ezúton hívja meg a Kőr. t. tagjait és azok vendégeit. Beléptidj nincs. — Jazz és cigányzene.

— **Kinevezés.** M. kir. lévai járási katonai parancsnokság Dr. Kersék Jánost I. polgármester helyettesé és Hulley Jánost II. polgármester helyettesé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Adamcsa Árpád eljegyezte Holba Likét, Léva. (M. k. é. h.)

— **A szegedi gimnázium zászlót küldött Tóhöl községnek.** E hó 17-én lélekemelő ünnepély volt Tóhöl községnek. Gaál Dezső középisk. tanár, aki a szegedi Tunyogimn. tanára, intéztük tanuló ifjúsága lelkes gyűjtése révén zászlókat hozott szülő falujába. Az egyik zászlót a községnek, a másikat az intézet Bethlen Gábor körétől pedig a ref. elemi iskolának. Ugyanekkor a ifjúság egy nagy láda szeretet adományt is küldött. A zászlót az államason lovas bandérium és sok-sok kocsi fogadta. Tóhölön Jónás Imre r. k. plebános és Tóth Imre ref. lelkes szentelték és áldották meg egyházaik részéről, majd Gaál Dezső tanár adta át a szent szimbólumokat Kiss István bírónak és Nagy Barnabás ref. tanítónak. Az ünnepélyen a község apraja-nagyja felekezeti különbség nélkül vett részt.

— **Gyászhir.** Dezséri Boleám Sándor, nyugalmazott postafőigazgató, életének 70-ik évében Budapesten elhunyt. Földi maradványait f. hó 22-én helyezték nyugóhelyére az ág. evang. egyház szertartása szerint ösztinte részvét mellett. Az elhunytban özv. Grapka Józsefné, szül. Dezséri Boleám Irma szerető fivérével gyászolja.

— **A Kongregáció jótékony teája.** A Női Mária Kongregáció szíves tudomására hozza a város n. é. községének, hogy a Katolikus Kőr összes helyiségeiben január 6-án 5 órai kezdettel farsangnyitó műsoros teadélutánt rendez a felszabadulás öröme, magyaros műsorral. Mindenkit magyar vendégszeretettel hívunk és várunk, hogy együtt örüljünk, lelkesedjünk és gyönyörködjünk a szépséges magyar ruhákban és a ropogós csárdásban. A terem díszítése és a műsor kellemes meglepetést fog szerezni. A teadélután jövedelmét már előre kölcsönvettük és a zárda szegény gyermekeinek karácsonyi felruházására fordítottuk, mivel ez idén a novemberi teadélutánunk és bazárunk is elmaradt, de nem maradtak el a szegény gyermekeink, akik meleg ruhát, cipőt, kabátot kértek és vártak karácsonyra a női Mária kongregációtól. Már évek óta 120–150 gyermeket láttunk el karácsonykor meleg ruhával és cipővel, ez idén pedig kettőzött szeretettel kellett segítenünk és a január 6-iki teadélutánunk várható jövedelmét használtuk fel a karácsonyi segély akciókra. Megvagyunk győződve arról, hogy amint a fázó és meleg ruhát, cipőt nélkülöző gyermekek nem eselődtek az idén sem a női Mária kongregációban, ugye városunk mindenkit segíteni kész közönsége is készségesen támogat bennünket. A vezetőség.

— **Felhívás.** Vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Ur Öfömlőszaga védnöksége alatt álló Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége országos központjának utasítására felhívjuk a Léva lakó összes hadirokkantakat, özvegyeket és árvákat, hogy a birtokukban levő prágai Csehslavákia életbiztosítási könyvükkel saját érdeklükben összeírás céljából Mártonfi-u. 18. sz. alatt, az Egyesült Magyar Párt irodájában Miklóssy Béla ügyvezető igazgatónál haladéktalanul jelentkezzenek. Einökség.

— **Állásnélküliek figyelmébe!** Perfekt gépirónok megfelelő gyakorlatl, továbbá középiskolai érettségivel rendelkező ifjak azonnal jelentkezzenek az egyesült magyar párt irodájában, saját érdeklükben.

— **Megölte a szengáz.** A Hulley-családnak szomorú karácsonya van. Hulley János húsparasztnak 12 éves György fia, aki a komáromi bencés-gimnázium első osztályának tanulója, a karácsonyi ünnepekre hazaérkezett. Hugával a gyermekszobában aludt, míg szülei a szomszéd szobában. Péntekre virradó hajnalban 3 óraker édesanyja gyanus nyöszörgésre lett figyelmes, mire betekintett a gyermekekhez. Erős szengáz-szag áradt a szobában, és Hulley Györgyöt már nem lehetett megmeníteni az életnek, meghalt. — A rendőri bizottság megállapítása szerint a szengáz valószínűen a szél verte vissza a szobába a kályhán keresztül. — A tragikus eset nagy részvétet keltett. Temetése ma délután fél 4 óraker lesz.

— **A gránátosok köszöntik Lévat.** A Léváról eltávozott budapesti gránátosered tisztikara az alábbi sorokat intézte a Barshoz: Szívünk melegevel köszöntjük a kedves Léva város igaz magyarjait, apraját nagyját. Felejtethetetlenek azok a szép napok, melyeket öreg falai között eltöltöttünk. Igaz, ösztinte hazafiságuk, vendégszeretetük, erőt és biztatást öntöttek szívünkbe. Most lettünk igaz fönvédek és gránátosok! Áldja meg a magyarok Istene és törölje le, simítsa el a szenvedések bus reddőt homlokukról. Kérem tartsák meg jó emlékeztetükben, miként mi is örökre szívünkbe zártuk a kedves Léva-íakat, a budapesti I. gránátosokat.

— **Januárra halasztották az Egyesült Párt kongresszusát.** M-girtuk annakidején, hogy az Egyesült Párt ugy határozott, hogy országos kongresszusát, amelyen a párt programját is kidolgozzák, még decemberben megtartják Érsekvárárt. Tekintettel azonban arra, hogy a Felvidéknek a polgári közigazgatásba való teljes bekapcsolódása igen nagy munkát igényel, a pártvezetőség ugy döntött, hogy a párt országos kongresszusát csak januárban tarthatják meg.

— **A Lévai Iparos Olvasókör** december 27-én, kedden este fél 9 óraker vita-estét rendez a helybeli iparos- és kereskedőtársadalom részére a gazdasági helyzetéről, a Kőr Honvéd-utcai székházában.

— **A 14-es honvéd ezred lobogóját,** amelyet a Lévár bevonuló 14-es frontharcosoknak annakidején a Kormányzó Ur Öfömlőszaga adott át, s a lévai bevonulás után a lévai muzeumban helyezték el, a legújabb zászlórendelet értelmében a magyar hadtörténeti muzeumban helyezik el. A zászlót Jancsovics Béla, a frontharcosok egyik vezetője, f. hó 22-én Budapestre vitte.

— **A Lévai Honsz-csoport küldöttsége** a napokban felkereste báró Majthenyi Laszlo kormánybiztos és Winkler Ödön járási katonai parancsnok urakat, hogy a lévai Honsz-csoport diszelnöki tisztségéről szóló jegyzőkönyvi értesítést átnyújtsa s egyben felkerjék a tisztség elfogadására. Ugy a kormánybiztos ur, mint a járási katonai parancsnok ur szívélyes szavakkal köszönték meg a kitüntető megiszteltetést és ígérték tettek, hogy azoknak az ügyét, akik a frontokon hazajuk védelmében életüket vagy testi épségüket vesztették, szívügyüknek tekintik, nem csak azért, mert ez minden magyarnak kötelessége, hanem azért is, mert ők is ott voltak és jól tudják mit kellett ott szenvedni. Nyugodtak lehetnek a hadirokkantak, özvegyek és árvák, mégha nem is leszünk mai pozíciókban, akkor sem fogunk megelégedezni róluk — ígérték meg a diszelnökök a küldöttségnek.

— **Kedves felvidéki haditengerész bajtársak!** Szívünk melegevel köszöntünk Benneteket, akik híven teljesítettétek kötelességeket szeretett Hazánkkal szemben. Búszken valljuk magunkat egy — bár a világháboru után — de emlékeinkben mégis tovább élő volt haditengerészetünk tagjainak. És búszkék vagyunk arra, hogy a Kormányzó ur öfömlőszaga, a volt osztrak-magyar flotta utolsó parancsnoka, Otrantó hóse is a mi testületünkben emelkedett a legmagasabb államfői tisztségbe. Ó volt az, akinek hívo szavára a Magyar Haditengerészeti Egyesület megalakult és aki annak legfőbb védnökségét is vállalni kegyeskedett. A Magyar Haditengerészeti Egyesület volt haditengerészetünk nemes hagyományainak őrzését, tagjai körében a bajtársi és tengerészszellem ápolását, hazánk tenger- és belhajózási érdekeinek felkarolását tüzte ki céljaiul. Ezenkívül tagjainak érdekeit is képviseli. Meleg bajtársi szeretettel várunk Benneteket Egyesületünk kebelébe. Belépési szándékotokat a pontos lakcim feltüntetésével mellett jelentsétek be levelezőlapon a Magyar Haditengerészeti Egyesület Vezetőségének, Budapest, I. Mészáros utca 19, hogy a további tennivalókat közölhessük Veletek.

— **Motortulajdonosok figyelmébe!** Rádióberendezés használatában erőszáramu villamosberendezés (vihaztó, porszívó, ipari motorok stb.) által okozott zavar megszüntetés tárgyában az 1925. IX. t. c. 24. §-ában kapott felhatalmazás alapján a m. k. miniszter a következőket rendelte el: Olyan esetben, amelyben valamely villamos berendezés szerkezeti vagy egyéb hibája (ideértve a védőeszköz hiányát vagy hibáját) okozza a zavart, a zavart okozó berendezés birtokosa köteles berendezését saját költségén ugy kijavítani, illetve kijavíttatni, hogy annak működése a rádiókészülékek használatát ne zavarja. Felhívja a posta a motor vagy villamosberendezések tulajdonosait, hogy motorjalk védőeszközzel való felszereléséről (leblokkolásáról) haladéktalanul gondoskodjanak.

— **Vámmentes behozatali engedély a Felvidék tüzifával való ellátására.** A kormányrendelet adott ki, amely felhatalmazza a keresedelmi minisztert, hogy a viszszaátolt Felvidék tüzifával való ellátása céljából cseh-szlovák eredetű, kizárólag a viszszaátolt területek szükségletének ellátására szolgáló aprítatlan tüzifára 1939 február 28-ig legfeljebb 1.4 millió q mennyiség erejéig vámmentes kezelésre jogosító behozatali engedélyeket adhasson ki. A behozatali engedélyt a Külkereskedelmi Hivatal az importőröknek vagononkint 75 Pengő biztosíték (készpénz, bankkezeség), előzetes letétele mellett szolgáltatja ki. A letétet csak akkor adják vissza, ha az importőr igazolja, hogy a behozott tüzifát kizárólag a felvidéki területeken megfelelő árszínvonalon kiskereskedelmi forgalomba hozta.

— **MEGHÍVÓ.** A volt Pálmay csoport (1918–1921) 1939. január 8-án, vasárnap délután 2 órakor a lévai Katolikus Kőr nagytermében bajtársi alakuló összejövetelt tart. A 20 éves rabságból felszabadulva minden bajtársunk részvételét kéri és várja a szervező bizottság.

— **A lévai vármegye ház kérdését** átmenetileg úgy oldják meg, hogy a vármegyei és járási hivatalok a városháza épületében, míg a városi hivatalok és az államrendőrségi kapitányság hivatala az eddigi járási székház épületében nyer elhelyezést.

— **GYÜMÖLCSÖSBEN** a téli hónapok alatt is van munka, mert ilyenkor metsszük a fákat és felkészülünk a permerezésre. Erről, valamint az almálonca kártételéről, a hegyközségi törvényről, a zöldség-, virág- és baromfitenyésztésről, méhészetéről, az aktuális havi teendőkről ír „A Magyar Gyümölcs” legújabb száma, melyből lapunkra hivatkozva ingyen mutatványsszámot küld a kiadóhivatal, Budapest, IV. Gerlóczy ucca 11. telefon szám.

— **Az államrendőrség szolgálata.** Tekintettel arra, hogy a katonai közigazgatás f. hó 21-ével megszűnt, a közbiztonsági szolgálatot most már a magy. kir. államrendőrség lévai kapitánysága látja el. A kapitányság hivatalos órái: reggel 8—13 és 16—18 óráig. Ügyeletes szolgálat éjjel-nappal, ezidő alatt azonban csak a legsürgősebb ügyeket intézik el. A központi ügyelet száma 34.

— **A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének kisebbségi pályázata.** A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége abban a meggyőződésben, hogy az ország határain kívül élő magyarság helyzetének és problémáinak ismerete, valamint az országgal határos államok megismerése a magyar érdekek szempontjából a legfontosabb és legsürgősebb nemzeti feladatok közé tartozik — pályázatot hirdet az egyetemi és főiskolai ifjúságnak a problémákkal foglalkozó értékesítéseinek jutalmazására. A pályázat feltételei: 1. A pályázaton résztvehetnek a magyarországi tudományterületekre beiratkozott rendes és szigorlati évüket töltő, végzett hallgatók, valamint a többi főiskola hallgatói is. 2. A pályamunkák terjedelme, nyomtatásában számitva, 2 és fél—3 ivnél kevesebb nem lehet. 3. A pályadíjak: 2 pályadíj egyenként 300 P, 5 pályadíj egyenként 200 P. Ezenkívül az értékesített munkák külön jutalomban részesülnek. 4. A bírálóbizottság: A pályázatok felett a MANSZ által felkért — egyetemi tanárokból és más szakférfiakból álló — bírálóbizottság dönt. 5. A munka megkönyvités céljából a Bizottság minden egyes pályadíjra több pályatételt jelölt ki. A pályázó tetszés szerint választhatja a tételek közül azt, amelyet hajlami, tudása és a rendelkezésre álló adatok alapján a legpontosabban feldolgozhat. 6. A gépirásos pályamunkákat a borítékon „Pályázat” jelzéssel, jelíggel levéllel ellátva, 1939. február 20-ig bezárólag a MANSZ központjába (Budapest, VII. Rózsa-utca 23. sz.) kell beküldeni. 7. A pályázatok eredményének közvételéről, lehetőség az egyetemi évzáró ünnepegyekkel kapcsolatban a MANSZ megfelelően gondoskodik. 8. A MANSZ fenntartja magának azt a jogot, hogy a pályadíjat nyert munkákat bárhol közölhesse vagy kiadja. A csehszlovákiai magyar kisebbség és Csehszlovákia ismertetésére vonatkozó pályatételek. I. Kulturális tételek. 1. Magyar ifjúsági mozgalmak a Felvidéken. 2. A hungarizmus gondolata a Felvidéken. II. Jogpolitikai tételek. 1. A csehszlovákiai nemzetiségi kisebbségek autonómia célkitűzései. 2. Csehszlovákiai nemzetiségi jog, összehasonlítva a háború előtti magyarországi és ausztriai nemzetiségi joggal. Közgazdasági tételek. Gazdasági kapcsolatok az utódállamokkal. Volt magyar vállalatok sorsa az utódállamokban. — Utódállamok szövetkezeti politikája. — A magyar fasizmus és az utódállamok. Műszaki tétel. Technikai oktatás az utódállamokban, összehasonlítva a magyarországi technikai oktatással. Hisszük, hogy a magyar ifjúság a maga teljességében átérzi a mozgalom nemzeti célját és a magyar jövő érdekében értékes munkáival az eddigénél is nagyobb számban fog résztvenni e pályázaton.

— **Magyar motívumok és párnatervek a Felvidék magyar közönségének.** Gaál Dezső szegedi gimn. és polg. isk. rajztanár sok évi gyűjtései alapján egy minden tekintetben használható nagy színes albumot készített s amelyet a szegedi Árpád nyomda adott ki. Az album lapjainak nagysága 65x45 cm. Minden lap színes rajzokat tartalmaz, amely a buzsáki, sárközi, mezőkövesdi, katalaszegi, torockói, hajdusági magyar motívumok ismertetését tárgyalja. A nagy színes lapok kiválóan alkalmasak városi és falusi elemi iskoláknak, polgári leányiskoláknak és gimnáziumoknak. Kartonlapra felragasztva, folyosók és tantermek díszítésére, legfőképpen a magyaros szellem nevelésére minden tekintetben megfelelnek. Utasítást nyújt az album arra, hogy új motívumokat miképpen létesíthetünk. Az albumot a „Magyar Asszony” és Rajztanár Egyesületi Közlöny melegen ajánlja az iskoláknak. De a kir. főigazgatóságoktól is ajánlást nyert. Megrendelhető Nyitrai és Társa cégnél Léván. 10 példány ára darabonként 3.— P. Külön 4.— P.

— **A fogyasztók nevében!** Léva város szabályrendelete szerint a továbbelárusítóknak reggeli 9 óra előtt vásárolni nem szabad a piacon. A fogyasztók közönség azzal a panaszról fordult hozzánk, hogy a továbbelárusítók már 7 órakor összevásárolják a fogyasztók elől a különféle élelmicikkeket és baromfit, hogy azután drágábban árusítsák. A fogyasztók érdekeinek megvédését kérjük az árdírtókkal szemben. A piac szigorúbb ellenőrzését kérjük a fogyasztók nevében.

— **Felhívataknak azok a frontharcosok,** akiknek a Károly-csapatkereszt igazoló iratuk meg van, december 27. és 28-án délelőtti Mártonfi-utca 5 szám alatt, a személyi lapok kitöltése céljából megjelenni sziveskedjenek. — Bajtársi üdvözléssel: Jancsovits Béla.

— **A lévai levélbélyeggyűjtők egyesülete** ezután is értesíti tagjait, hogy december 28-án, szerdán este 8 órakor a Denk-szálló külön termében tartja meg az év utolsó összejövetelét, melyen érdeklődőket is szívesen lát. — Páldy, előnk.

— **A Buvár** decemberi számában Endre Ferenc a karácsonyi népszokásainak szenteli időszerű tanulmányát. Nemes Suhay Imre Kemál pasa Törökországáról, Michélics Vid az az új Portugáliáról ír. Ács Tivadar egy elfelejtett magyar Afrika-utazó, nagyszaltnyai Fischer Lajos báró emléket eleveníti fel. Faragó Ferenc, Makara György és Zombory László orvostudományi vonatkozású cikke a védőoltással, a maláriával, a legnépszerűbb gyógyszerekkel foglalkoznak. Gimesi Nándor a virágpor keletkezését fényképezte le, Gebhardt Antal a mélytenger parazitáiról rajzol figyelemreméltó képet, Tasnády — Kubacska András a természetudományi mitológiai gyökeiről írja fel. Bartók Imre a Nobel-díjas Enrico Ferminek az atomfizika terén végzett kutatásairól számol be. Kecskó István cikke arra a kérdésre felel: miképpen működik a világpiac? Wellisch Ferenc az aluminium dialutját, Natter-Nád Miksa a bab művelődéstörténeti vonatkozásait ismerteti, Cs. Sebestyén Károly jóvényszámainak egyik csoportjából a honfoglaló magyarok életmódjára következtet. Az érdekes cikkek sorát rengeteg fénykép szemléltető ábra, térkép vázlat és tudományos hír kíséri. — A Buvár szellemi sportja most is tudományos fejtörőkkel szórakoztatja az olvasót.

— **Nyilvános köszönet.** Özv. Ábrahám Pálné és gyermekei férje, illetve édesatyjuk hirtelen halála alkalmával nyújtott szives adományokért hálás köszönetet ezúton fejezi ki a jószívű segélyezőknek. Az Isten áldása legyen rajtuk!

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Hajdu Sándor és Scheide Gertrud fia László Andor. — Grosznan Sándor és Hochberger Margit leánya Márta. — Matus Kálmán és Hamran Mária leánya Mária.

Halálos esetek. Weisz Terézia 40 éves. — özv. Kozák Gáspárné Balogh Anna 83 éves. — Chlebo János 45 éves.

Rossz fogalt a legjobban és legolcsóbban kikészíti és raudbehozza BODÁNSZKY IRÉN vizsgázott fogtechnikus Léva, Fótér.

ELÉRKÉZTET A VÁRVA-VÁRT PILLANAT. A technika haladása a gyermekek gondolatvilágát is teljesen megváltoztatta. Ma már nem a mesék mesebeli alakjairól, hanem a valóság meseibeillő Philips rádióiról álmodoznak. Így a gyermekek kívánsága a felnőttekkel teljesen megegyezik, mert a közlegő karácsonyra egyet szeretnének: egy kitűnő hangú, nagy teljesítményű Philips rádiót. Ma már ez nem tartozik az elérhetetlen álmok birodalmába, mert a Philips rádiók különböző típusai mindenki anyagi helyzetének megfelelő árban kaphatók.

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BUDAPEST. 8.30 Hírek. 9 Reform. istentisztelet 10 Egyházi ének és szentbeszéd. 11.30 Evang. istentisztelet. 12.30 Operaházi zk. 14 Hanglemezek. 15 Gazdasági tanácsadó. 15.45 Szalonzene. 16.30 Előadás. 17 Lakatos F. cigányzenekara. 17.40 „Karácsonyi népszokások a Felvidéken” előadás. 18.15 Zongorahangy. 18.40 Hírek. 19 A vatikáni rádió karácsonyi hangversenyének közvetítése. 19.50 „Aranyvirág” daljáték 3 felv. 22 Hírek 22.20 Kurina Simi cigányzenekara. 23.10 Táncclemezek. 05.05 Hírek.

Hétfő

BUDAPEST. 8.30 Hírek. 9 Unitárius istentisztelet 10 Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Görög-katolikus istentisztelet. 13.30 Beszárkú zenekar. 14 zura S. cigányzenekara. 15 Gyermekek órája. 16 Hanglemezek. 16.30 „A kínai papucs” elbeszélés. 17 Zongorahangy. 17.30 Előadás. 18 Táncclemezek. 19 Hírek. 19.20 „Karácsonyi nótás hangulat” enekel Nagy Izabella és Cselenyi Jozsef, kiser Magyar I. cigányzenekara. 20.10 Krisztus legendák. 21.40 Hírek. 22 Szalonzene. 22.35 Operaházi zk. 00.05 Hírek

Kedd

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek 10.20 Előadás. 12.10 Balajlaka-zk. 12.30 Hírek 13.30 Toll J. cigányzenekara. 6.10 Asszonyok tanácsadója. 16.45 Hírek. 17 Előadás. 17.30 Fimdalok 18 Legelőtámi gyakorlat egy elemi iskolában. 18.35 Szalonzene. 19 Hírek 20.05 Operetelőadás közvetítése Szegedről „Ezredes kisasszony” operett 3 felv. 21.10 Hírek. 23.10 Horváth J. cigányzenekara.

Szerda

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek 10.20 Felolvasás. 12.10 Eodrics B. cigányzenekar. 14.35 Hírek 16.15 Diakéklora. 16.45 Hírek. 17 Felolvasás. 17.30 Enekhangy. 18 Előadás. 18.30 Dénes Jozsef cigányzenekara. 19 Hírek. 19.45 szalonzene. 19.45 Dsida Jenő emlékezete. 20.30 Operaházi zk 21.40 Hírek. 22 Hanglemezek. 23.10 Heine-mann jazz-zenekara. 00.05 Hírek.

Csütörtök

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Felolvasás. 12.10 Gorgonkahangy. 12.45 Hírek. 13 Hanglemezek. 14.35 Hírek. 16.15 Szilveszteri tanácsadó. 16.45 Hírek. 17 Előadás. 17.30 Szalonzene. 19 Hírek 19.20 Hanglemezek. 19.55 Külügyi negyedóra. 20.10 „Karácsony” hangjáték 3 részben. 21.40 Hírek 22 Csorba Gy. cigányzenekara. 22.45 Szimfonikus zenekar. 00.05 Hírek.

Péntek

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Felolvasás. 12.10 Hanglemezek. 13.30 Szalonzene. 14.35 Hírek. 16.15 Diakéklora. 16.45 Hírek. 17 „Ersekújvári dalidő” előadás. 18 „Az első humanista pápák” előadás. 18.30 Kétszongoras hangverseny. 19 Hírek. 19.20 Budai Dairda. 20 „Gyermekek öreg földön” elbeszélés. 20.30 Bpest Hangversenyzenekar. 21.40 Hírek. 22 Jazz-zené. 22.45 Sári E. cigányzenekara. 24.45 Előadás olaszul.

Szombat

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 12.10 Farkas S. cigányzenekara. 12.30 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.35 Hírek. 16.15 Előadás. 16.30 Mit üzen a rádió? 16.45 Hírek. 17 Lovász Ferenc cigányzenekara. 17.45 Szalonzene. 17 Hírek. 19.05 „Felvidek” száz perc magyar történelem. 21 „Szilveszter” vidám hangjáték 3 részben. 22.30 „Szórákocsi a főváros” vidám est. 23.30 Magyar nóták. Enekel Ury Anna és Palló Imre, kiser Veress K. cigányzenekara. 23.55 Ujlesztendő köszöntés. 24 Harangszó, utána Himusz, majd „Szózat”, utána Káoczi-induló. 0.15—3-ig Magyar tancok és hallgatók, előadja a Honvédzenekar és Táncclemezek.

Havi 1 pengős részlete megrendelhető a „Szent vagy Uram” a püspöki kar által országosan egységesített kiadása ima és énekeskönyv Dobrovitzky, papírüzletben. Léva, Bátya utca 2. 1224

Lévaiak vendégszereplése Esztergomban

Az esztergomi Balassa Bálint Irodalmi és Művészeti Társaság december 18-án felvidéki irodalmi ünnepélyt rendezett, amelyre lévai szereplőket is meghívott.

A lévai társaság első utja a Bazilika sirboltjában nyugvó Báthy László koporsójához vezetett, hogy a felszabadult Léva nevében kifejeletes megemlékezést Léva nagy fia szelleme előtt. A lévai társadalom nemzetiszínű szalagos díszes babérkoszoruját Schubert Tódor helyezte el a sirboltban, rövid beszéd kíséretében.

Az irodalmi esten Radosay László főispán, Frey Vilmos alispán és Glatz Gyula polgármester vezetésével a város közönsége nagy számban jelent meg. A tanítóképző énekkarának szereplése után dr. Leopold Antal prelátus kanonok, a Balassa Társaság illusztris elnöke üdvözölte a lévai vendégeket. Mely vágású beszéde során kiemelte Esztergom és Léva nagy történelmi kapcsolatait a török időkben. Az üdvözlésre Schubert Tódor válaszolt.

Többet között ezeket mondta: Mélyen meghatva az elnök ur Ónépességének szívből jövő szavaitól, mindnyájunk nevében hálás szeretettel köszönöm azt a meleg testvéri fogadtatást, amellyel bennünket a hosszú éveken át idegen uralom alatt élő s hála Isten immár felszabadult és az édesanyához visszatért testvéreink fogadtak.

Köszönjük ezt a megtisztelő meghívást a mai este. Talán egy kicsit zavarban is vagyunk, mert városunkból írókat és művészeket várt a Balassa Bálint Társaság magas igényű közönsége s helyett e néhány egyszerű kulturumkísérő, végvári katona érkezett meg, ahiknél a vizsgáló szem észre is veszi a 20 év alatt lerongyolt dolmányt és megtepett zászlót. Ép ezért arra kérem Önöket, hogy szereplésünket ne a kifinomodott közönség izlésének szemüvegén keresztül nézzék, de lássák és hallják meg benne annak a magyar szívnek dobbanását, amely telítve a magyar testvéri szeretet tűzével jött ide, hogy együtt ünnepelje a felszabadulás nagy boldogságát esztergomi magyar testvéreivel.

Köszönjük Szent István városának kitüntetést meghívását a Szent István évében történt felszabadulás alkalmával. Igaz örömről szóló meghívás, mert hisz annak kitüntetést voltán kívül bennünket lévaiakat régi kedves szálak is kötnek ehhez a városhoz. Fiaink közül sokan itt jártak a papnevelőben és itt szerették meg azt a tudást, amely a legszebb hivatás betöltésére készítette őket. Polgáraink közül sokan itt katonáskodtak, iparosaink és kereskedőink közül nem egy itt szerezte szakismereteit s mind boldogan emlékeznek vissza az itt töltött kedves éveikre. De ezeken kívül minden igaz lévai magyart elszakíthatatlan kapcsolattal köt a városhoz a Bazilika kriptájának az a sírhelye, amelyben városunk egyik legkihívóbb fia, mondhatnám városépítő egyházfője Báthy László pápai protonotárius, prelátus kanonok alussza örök álmát. Báthy László három évtizedes működése alatt nemcsak egyházépítő és karitatív munkásságával szerzett elévülhetetlen érdemeket, de munkássága érezhető volt az élet minden megnyilvánulásában. Az általa alapított intézményekkel, egyéniségének varázsával, emlékedt ideális gondolkodásmódjával Léva város lakossága hatalmas rétegének gondolkodására, életfelfogására sokak által nem is gondolt hatalmas, még ma is érezhető befolyást gyakorolt. Bizonyossággal mondhatom ha Báthy László három évtizedes működése nem lett volna Léván, az általa létesített intézmények talán mind fennállnának, de ennek a város öslakosságának lelki képe, lelki összetétele ma egészen más lenne.

Ugy érzem, hogy kifejeletes kötelességet teljesítettem, mikor e néhány szót szenteltem a felszabadulás örömmünepén ama férfiu emlékeknek, ki a megszállás alatt is szívén minden melegeval gondolt az ő kedves Lévájára s ahinek esztergomi lakása a lévaiak valóságos bucsuhelye volt e nehéz időkben.

Léván a megszállás alatt megszűnt a magyar gimnázium és a magyar tanítóképző. Tanárjai, hivatalnokai szétszóródtak. Intelligenciájának száma katasztrófálisan lecsökkent s így csak természetes, hogy a Reviczky Gyula nevét viselő irodalmi társaságának működése is megszűnt. Ennek működését igyekeztek pótolni a Lévai Kaszinó, Dalárda, Katolikus Kör, Keresztény Munkás Egyesület. Ezeknek az egyesületeknek egyszerű kispolgár tagjai valahogy ösztönyszerűleg megérezték, hogy a kisebbségi magyarság megerősödését és fennmaradását egyedül a lelki egység tudja biztosítani s rájötték arra is, hogy ezt csak a kultúrával, a kultúra nemesebb eszközeivel tudják elérni. S így lettek kulturumkísérők. Ő hányzor néztem könnyes szemmel, de büszke tekintettel, hogy egy-egy nagyobb rendezésnél a kora reggeltől késő estig műhelyekben, tüzletekben, irodákban dolgozók serege mint végezte énekpróbát sokszor heteken keresztül mindennap késő éjjeli órákig fáradhatatlanul a kimertelőség. Ezek nevében jöttünk ide, és elhoztuk Önöknek az ő magyar szívüknél legszebb virágait, legszebb üdvözlőjeit.

Azután Koperniczky Kornél a Bars szerkesztője tartotta meg előadását Léva husz-éves életéről. Esztergom, a magyar katolicizmus ősi szent városa és Léva, a hullámzó magyar végvár a morajló szláv áradatban: találkoznak ma itt — kezdte előadását. — A magyar heza és a katolikus főegyház-

megye határait elválasztó trianoni fal örökre leddült és a romjain átlépő magyar testvérek lelkei a megosgyobodott hazában úgy olvadjanak eggyé, mint a lépteinket kíséző Garam vize egy lesz a Dunával. Majd rámutatott arra, hogy a felszabadult felvidéki magyarságnak ma már nem kell harcot vívnia életéért Prágáért, felszabadult erőit most már az Összmagyarság boldogításának munkálására szentelheti. Fogadják olyan határtalan jóakarattal, mint amilyen jóakarattal ez a felvidéki magyar szellem jellemezik a megosgyobodott Magyarországot életében.

Majd P. Szalóczy Pelbárt, a Balassa Társaság tagja értékes költeményeiből mutatót be. Egyiket mai számunkban közöljük.

Varga Imre, a Magyar Kultur Egyeslet felvidéki körzeti titkára a magyarság kultúrelőadóiáról adott elő, amelynek gerince a magyar nép nagy tömegének a nemzeti kultúrába való bevezetése, ami meghozza a nép szellemi, gazdasági és politikai megerősödését és érvényesülését s ezáltal a nép öntudatos nemzeté nevelhető. Az értékes előadást egyébként jövő számunkban közölni fogjuk.

Ezután a lévai Frankó Ica, Kersék János, Sass János és Veres Vilmos költeményeiből szavalt, majd dr. Csonkás Mihály Balassa Báliatról tartott előadást és a mely benyomást keltő irodalmi ünnepély a tanítóképző énekkarának előadásával nyert befejezést.

A vendéglátó esztergomiak letébből az őszinte magyar testvériség érzése sugárzott a lévaiak felé és az esztergomiak megígérték, hogy a lévaiak látogatását egy későbbi időben viszonzni fogják.

Karácsonyi köszöntő 1938-ban

Eljött hozzánk is Jézus végre
Nagy fájdalomunk megkönnyörült,
Ki a szeretetet hozta létre.
Felgyulladt a kis gyertyák fénye:
S meggyógyította sajnó sebünk.

Édes Jézus, de régen vártunk!
Nem volt karácsonyunk husz éve már,
Csüggteget fővel búsan jártunk;
Nem tudott szállni tépett szárnyunk,
Olyanok voltunk, mint a rabmadár.

Szerettünk Isten, mindig szerettünk,
Ha reánk juttott is vessződ, karod.
Te benned bízunk, Benned reméltünk,
Csak Tebenned volt foszló reményünk!
Érezük: imánk meghallgatod.

Hányszor zengtük be szent templomodba
Pogányos hittel magyar imánk!
„Ne hagyj elveszni nagy búslutodba”
Átkod legyen már végre feloldva!
Isten ne hagyj el! Nézz le reánk!”

Mióta élünk itt e földön,
Hányszor sirtuk el nagy panaszunk!
Éltünk hányszor volt kínzó börtön,
Hányszor vitt útnak kemény göröngyön,
S nem hittük soha, hogy elpusztulunk.

Nagy Isten kérünk, ne büntess többé!
Maradjon köztünk a kicsi jászol!
Minden bánatunk váljon örömmé,
Legyen szeretet velünk örökké!
Óh, maradj velünk boldog karácsony!

Ez a hit őrzött edert éven
Ez a hit tartott meg századokon,
Ez a hit győzött ellenségem,
Győzött vakságon, sátánsegen,
S mentünk szent hittel nyomdokodon.

Ott voltál velünk Bulcsú vezérrel,
Lehel kürtjében te harsogál,
Te tartád a palcát István kezében,
Hunyadi, Zrínyi szent győzelmében
A megsegítő csak Te valál.

Husz évig most is Te voltál velünk
Szenvedésünkben vigasztalónk;
Te hozzád jártunk, Te hozzád tértünk
Szabadulást csak Tőled kértünk
Mi nagy Istenünk, Mindenhatónk!

Husz csendes, szomorú, borus karácsony!
Csak siró szavunk szállt fel az égbe,
Csak könny rezgett a magyar pillámon...
S im pirkadat tört át a sötét fátylon:
Eljött hozzánk is Jézus végre!

Óh, maradj velünk! I esedlünk hozzád,
Szent áhitattal borulunk térdre:
Tőlünk soha el ne fordítsd orcád!
Aldj meg, könyörög hű Magyarországot,
Kér a szent Anya árva népe.

SOZBI ENDRE.

RÉGI LÉVAI EMLÉKEK

1912 december 12-án a Lévai Takarékpénztár öreg bérházának nagykapuja éles csikorgással nyílt ki és egy alacsonytermetű, vállas férfiú lépett ki rajta, ugy este 9 óra felé. Kis prémes bekecsének zsebébe sietve dugta be kezét és sátpalcáját úgy helyezte el, mint a kivont kardot. Apró, de annál gyorsabb léptekkel haladt a Fertő-kávéház felé s csak akkor torpan meg egy pillanatra, ha valami formás női alak haladt el mellette. Újít azonban semmi sem vál-

toztatta meg s a lévai Casino székely kapuján gyorsan áthaladva, átfázva, kezét dörzsölgetve lépett be a Casino éttermébe, ahol már a vacsora utáni társaság élénk beszélgetésbe merülve ülte körül a fehér asztalt.

A társaság az érkezettet kitörő örömmel üdvözölte, aki nem volt más, mint a lévai járás főszolgabírája, a lévai Casino intím társaságának egyik igen kedves s igen érdekes alakja, Ordódy Bandi. Hogy kissé felmelegedett, fejtette a kérdést, tritit, avagy kvad-

trítyi, amely kérdés három vagy négy társ szerződését jelentette egy üveg pezsgőhöz. A társaság már úgy látszik, telítve volt, mert válasz a kérdésre nem érkezett. Újra megismételte tehát a kérdést azzal a kijelentéssel, hogy ő már egy sem vehet részt sokáig ezeken a baráti összejöveteleken, mert úgy érzi, hogy rövidesen meghal. Valakinek ellent kellett mondaní Oratódy-nak, ez volt veleszemben a szabály. Ezuttal Lakner Zoltán vállalkozott rá s kétségbe vonta, hogy ezen feltevésre egészsége és kinézése mellett jó pár év előtt bekövetkezhetnék.

Szó szót követlén, Oratódy fogadást ajánlott fel azzal, hogyha 1918. december 18-ig életben marad, az asztaltársaság jelenlevő tagjait itt a Casinóban köteles lesz megvendégsélni pezsgős vacsorával. Oratódy kijelentése általános helyesléssel találkozott s na-

gyobb nyomaték okáért kijelentési írásba is foglaltatták s a megállapodás Lakner Zoltán tárcájába helyeztetett el.

De mi lesz akkor, ha én meghalok? — kérdi Oratódy, mert rájött arra, hogy a szerződés egyo' dalu. Természetesen, akkor ti rendezitek a pezsgős bankettet az én emlékezetemre! S a jelenlövök, miután mind pesszimitáskák voltak, azt gondolták, hogy Oratódy ugyanis tuléll mindnyájukat, tehát készségeen beleegyeztek a szerződés ezen részébe is, amely szintén írásba foglaltatott.

1918. december 18-án a lévai Casinó könyvtárszobája egy nagy bankett előkészületeit mutatta. A fehér asztal terítve volt gyönyörű virágokkal, jó vignettájú pezsgőspalackok s egyéb italok sokasága jó benyomást tett mindazokra, akik este 9 órára ott megjelentek, s a 16 teríték mindegyike mel-

lett az Oratódy címerrel: 1918. december 18 felirással ellátott cigarettetárcra hozta emlékeztetőbe ezt a napot még azoknak is, akik elfeledtek e nap jelentőségéről.

Kedélyes vacsora következett, mely azután megismétlődött minden esztendőben, az ünnepeleink 1927-ben bekövetkezett haláláig.

Azóta pedig az Ő: tuléll tizenhat barátát a még életben levő megállapodás betartásával minden év december 18-án összejön, hogy áldozzon az elköltözött jó barátok emlékének.

1938. december 18-án megtartott összejövetelen a lendületes emlékbeszédet dr. Kmoskó Béla tartotta, a tizenhat barát közül már csak Schubert Tódor, dr. Mocsy Aba, Kotték Ferenc, Krajszik Jenő voltak jelen s kivülük csupán Benkovich Guidó van még életben.

KRAJSZIK JENŐ.

Levél a jó Istenhez

Eddig úgy tudtam, hogy a jó Isten-nél történő levelezésnek lehetősége csak a gyermekek fantáziájában létezik. Emlékszem, hogy kis gyermek koromban jó szüleim a karácsonyi megajándékozás minden gondját az Istenre bízták, akihhez leveleket kellett intézni és aki az ajándékkiosztásnál az én jó viselkedésemhez igazodott. Azt viszont szüleim pillanatnyi anyagi helyzeté határozta meg, hogy jó voltam-e, avagy rossz. Ha kevés volt a pénz, akkor rámfogták, hogy csunya, rossz gyermek vagyok és az ajándék silány volt és megfordítva. Lehet, hogy ez a ráfogás akkor fájts nekik, de le nem léplezhették magukat és nekem hagyták az illúziót, a boldogító hitet, mely a gyermekkor legédesebb sajátossága.

Most arról értesülök, hogy a jó Isten-nél történő levelezésnek lehetősége nemcsak a gyermeki képzelet világában él, hanem a felnőttek képzeletében is, olyanokban, akiknek lelki tisztaságát nem rontotta még meg a felvilágosodottság és a haladás. Akik távol élnek a világ pokoli zajától, valahol erdők, mezők mélyén, sziklaktól védett helyeken, gyermeki szent hitük átvívésével az öreg korba.

Élt valahol Svédországban, a fjordok ölében egy szegény halász, akinek tizenkét gyerekből álló családja volt. A halásznak ebben az esztendőben nagyon rosszul ment, a halak és szerencse elkerülték hálóját. Megérkezett a szent Karácsony ünnepe és bizony sok gondot okozott a szegény halásznak, hogy mit vegyen a gyermekeknek. Egyszerre csak felderült gondok jelhőjétől árnyékkolt arca. Megtalálta a kiutat. Itt van a jó Isten, ő hozzá címezi kérő levelét. Pápirost és tollat vett elő és megírta a levelet. A levél körülbelül így hangzott:

— „Édes jó Istenem! Tudatlak szépen, hogy küszöbön áll a szent Karácsony és nekem nincs egy árva fillérem sem, hogy a gyermekeket megajándékozhassam. Tudom, hogy nem csalódom a Te jószívűségben és megértésben. Adj kölcsön nekem kétszáz koronát és én

ígérem, hogy a jövő karácsonyra visszafizetem azt.“

A borítékra nagy betűkkel ráírta a címet: „a Jó Istennek a Mennybe.“

A kis halászfaluska agg postamestere nagyon elgondolkodott a különös levél felett. Az ő szolgálati ideje alatt egyszer sem fordult elő, hogy valaki a jó Istent kereste volna fel partnerül a levelezéshez. Elővett egy cédulát, melyen ezek a szavak állottak: „Címzett ismeretlen.“ De nem ragasztotta fel a levélre a cédulát, mert úgy vélte, hogy a jó Isten bizony mindenki előtt nagyon ismerős. Minden további mérlegelés helyett a levelet a városi főpostára küldötte, mégpedig a „Tudakozó“ osztályra.

A főpostán megmosolyogták a levelet és mivel a feladó nem írta rá a borítékra nevét és a címzettnek nem tudták

kikézbcsiteni azt, egyszerűen felbontották. A tisztviselők szemébe könnyek szöktek, mikor olvasták a szegény halász szívből jövő szavait, melyet csak romtalan hit tud sugalmazni. Fogta a levelet és elküldte a miniszterelnöknek, aki jótékonyágáról volt híres. A miniszterelnök nagyon meghatódott a levéltől és azt mondta a titkárnak:

— Ezt az embert meg kell hagyni gyermeki hitében és naivitásában. Itt van száz korona, mivel most nincs több pénz nálam és küldje el a szegény halász címére, mégpedig a jó Isten nevében.

A halász nagyon megörült az ajándéknak, sietett is megírni a köszönő levelet a jó Istennek. A levél azon az uton, amit az első levél is megtett, eljutott a miniszterelnökhöz. Ez felháborodva olvassa a levelet:

— Édes jó Istenem! Tudtam, hogy nem csatlakozom benned. Köszönöm a nekem küldött pénzt, de kérek: ha még egyszer küldsz nekem pénzt, akkor ne a miniszter közvetítését vedd igénybe, mert az rendszerint magának tartja meg a felét. Időig szól a kedves kis történet.

Mercedes írógépek

Nyitrai és Tsa-nát

Levél

— **Könyvtári üzenet.** Értesítjük tisztelt tagjainkat és a közönséget, hogy közkönyvtárunk felvette a hivatása szerinti munkateljesítést Kölcsonz napjaink a régi renden: kedd délelőtt 10—12 és péntek délután 4—fél 7 órák között. Rendtartási szabályaink értelmében a 2-heti igénylésre 2—3 kötetet adunk ki. További veszteglésekért kötetenként 7 fillért kell fizetni. Az évi tagsági díj 1 Pengő. Az először iratkozó új tagok a nyomatott Cimjegyzékért külön fizetnek 1 Pengőt. Tagja lehet a Könyvtárnak minden 16-ik életévét betöltött egyén: férfi és nő. Gyermekek számára az Ifjúsági-könyvtár is rendelkezésre áll. Könyveink védelméről a Cimjegyzékben közölt Rendtartási szabályzat pontozatai szerint kell az Olvasóknak gondoskodniok. Az 1939 ik évre szóló beiratások szerda, csütörtök, péntek délelőtt 10—12 órák közt a Könyvtár helyiségében; Városi Székház II. emelet, balra a melléklépcső. — A cseh uralomból való kiszabadulás, a magyar Igazságnak beteljesülése meghozta az elnyomtatás idején is féltve őrzött kultúrszervünknek a tiszta magyar életlehetőséget. Rajta leszünk, hogy gyarállományunk fokként kiegészülhesen Anyaállamunknak eddig nélkülözött irodalmi termékeivel is: ugy a szórakoztató, mint a tudományos szakirodalmi művekbeliekkel. Az utóbbi vonatkozásban szives kötelességgel regisztráljuk, hogy a Felszabadulás óráiban több oldalról jelentős munkákat kaptunk ajándékba. (Magyar Szociográfai Intézet, Dr. Kertész János, a magyar—lengyei kapcsolatok kiváló ismerője.) De magunk rendelkezési is sietve gyarapítják könyvpolcaikat a nemzeti életet szorgozó könyvtermékek sorozatait. — Könyvtár-tartás.

12248/1938. szám.

FELHÍVÁS.

Felhívom mindazokat, akik

- 1.) a központi szociális biztosító intézettől (Ústředná soc. poisťovňa) Prágában,
- 2.) az országos Munkásbiztosító Hivataltól Pozsonyban (Krajinský úrad pre poisťovanie robotníkov),
- 3.) az ált. nyugdíjbiztosító intézettől Pozsonyban (Všeobecný Penzijný Ústav),
- 4.) a központi bányapénztártól (Revirna vagy Bratská Pokladnicatól) Pozsonyban,
- 5.) a szlovák mezőgazdasági munkásbiztosító pénztártól Pozsonyban (Slovenská poisťovňa pre hosp. robotníkov),
- 6.) a nagybirtokosok ellátási alapjától (Fond pre zaopatrenie zamestnancov veľkostatkov) Prágában,
- 7.) a munkásbiztosító pénztártól Prágában (Robotníkov poisťujúca pokladnica),
- 8.) a csehszlovák ipari cukorgyárak nyugdíjintézetétől,
- 9.) a Malý József Praha Smíchov alából,
- 10.) a Garamvölgyi cukorgyáraktól,
- 11.) a Dreher-Hägenmacher söföző rt.-tól,
- 12.) a Selmecbánya városától
- 13.) Ujbánya városától

avagy egyéb cseh-szlovák intézménytől rokantsági, öregségi, özvegyi, vagy árvajáradékok, vagy nyugdíjat huztak, összeírás végett a Városháza I. emeleti 8. számú helyiségében jelentkezzenek a következő sorrendben és napokon:

Dec. 27-én azok, akiknek neve A—L betűkkel kezdődik.

Dec. 28-án azok, akiknek neve M—Z betűkkel kezdődik, mindkét napon reggeli 8 órától.

A jelentkezők hozzák magukkal a nyugdíjat, vagy segélyt megállapító határozatot (výmer), tagsági igazolványukat, születési avagy illetőségi, vagy bármely más születési adataikat igazoló bizonyítványukat, a legutolsó postautalványi szelvényüket s az utolsó fizetést igazoló borítékot.

A jelentkezés elmulasztása súlyos következményeket von maga után.

Ivicsnyes s. k. Klein Ödön s. k. jegyző. városbíró.

Munkaadók figyelmébe!

A járási munkaközvetítő hivatal megkezdte a rendes működését ugyanugy mint azelőtt.

A munkaadó kötelessége minden megüresedett munka helyet, a munkaközvetítő hivatalnál a hely betöltése előtt bejelenteni és kivárni a hivatalos intézkedést.

A munkakeresők kötelessége a munkából való kilépésük után azonnal jelentkezni a munkaközvetítő hivatalnál.

Ennek be nem tartása szigorú büntetéssel jár.

Hivatalos órák:

Munkaadók részére: 8—12 óráig.

Munkakeresők részére: 8 1/2 — 11 1/2 óráig.

Vasár- és ünnepnapokon feleket nem fogadunk.

Telefon szám 94

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kérünk válasza szolgálat levezetőlapot csatolni!

Építőtelek a város közepén cca 500 m²-es területtel. □-öl jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Eladó Ladányi utca 7. számú ház. Bővebbet a kiadóban.

Eladók egyszerű ablakok, ajtók. Cim a kiadóban.

Modern kétszobás, komfortos, egyedül álló ház kiadó. Érdeklődni: Mángorlók köz 12.

Bocskay és Levente sapkák kaphatók Frasch József és fia cégnél Léván, Teley u. 10. 1071

Kiadó kis kétszobás ház kerttel, Tóth Ede utcában. 1191

3 szobás különálló ház azonnal kiadó. Eszterházy u. 11. Érdeklődni Eszterházy u 2 sz. alatt. 1192

Egy nagy konyhakredencet vesz a 1/III. zlj. tiszteltkezde. Ajánlatokat Gáspár főhadnagynál (régii laktanya) lehet leadni. 1194

Tolókcocsi (kerekeszék) megvételre keresek. Singer Izidorné Városház épülete. 1200

Kenyeret szerezhet télen át családjának könyvnapjaink árúsításával. Próbacsomagot öt Pengő ötven fillér beküldéséért árusítási engedéllyel együtt megküldjük. „Krámer” Kalendáriumterjesztő Vállalat, Nagymező utca 46. 1202

Harisnya fejlejtést, talpalást és szemzedést vállalok. Popané, kézi-munkaüzlete. 1203

Ujkereszthegyre hegyőr keresetek. Jelentkezni lehet Kis Károlynál, Népbank. 1222

Kiadó három szobás komplett lakás, Horthy ut 3. 1223

Dr. BALKÁNYINÉ LEÁNYOTTHONA

Gondos vezetés, kitűnő ellátás légfűtéssel. Vidéki urilányoknak kellemes otthon.

BUDAPEST, SÁNDOR UTCA 46.

CARLTON SZÁLLODA

BUDAPEST, IV. Mária Valéria-utca 2.

a budapesti Dunapart polgári jellegű szállodája a Belváros szívében
Telefon: 18-89-70.

Eladó Damjanich utca 18. számú ház. 1201

Üzlethelyiség és szoba, konyha kiadó. Bati u. 2. sz. 1204

Eladó egy hold szántóföld a váralatt. Érdeklődni lehet Felszabadulás utja 2334. 1206

Vendéglői üzletvezetőt keres óvadékkal özv. Vojnarovszkyné, Léva Bati utca 13. 1207

Tanuló felvétetik Moravek asztalosnál. 1208

Kiadó 2 szoba, konyha. Barsi utca 18. szám alatt. 1209

Zöldkert utcában, Csekey féle házban, egy szoba konyhából álló lakás, azonnal kiadó. 1210

Bem utcában, Sugár-féle házban modern 2 szobás, fürdőszobás, komplett lakás azonnal kiadó. 1211

Különbejárato butorozatlan utcai szoba, üveges verandával jan 1-től kiadó. — Kossuth u. 5. — Kaszaniczkyéknál. 1212

Különbejárato butorozott szoba kiadó. Lakatos István, Belcsák-sor 21. 1221

Kiadó két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Káka 24 1215

Forgalmas helyen 2 és 3 szobás lakások kiadók. Bővebbet Botka-u. 2 1214

Kiadó ház, áll 3 szoba, veranda, konyha és mellékhelyiségekből — esetleg kerttel. Honvéd u. 42. 1229

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZÁLLO

BUDAPEST, IV. Egyetem-u. 5.
Kényelmes tiszta szobák napi 4— Pengőtől, teljes pensió 7— Pengőtől.

Nagy karácsonyi könyvvásár!

Óriási választék szépirodalmi művekben és zenealbumokban.

NYITRAI ÉS TÁRSA könyvesboltjában.

Hivatalos menetrendek:

felvidéki —.30, Magyarországi 1.50, külföldi 1.— • Kaphatók:

NYITRAI könyvesboltjában.

Dreher csokoládé a legnépszerűbb márkás árú!

HOTEL József Főherceg Szálloda

BUDAPEST, VIII. Baross tér 2.
Keleti pályaudvarnál. Tel.: 134 528.

Polgári szálloda a város központjában. — Hűdeg és meleg viz, központi fűtés, lift, telefon.

FELVIDÉKIEK TALÁLKOZÓHELYE!
RENDKIVÜL MÉRSÉKELT ÁRAK!

BUDAPESTEN

HOTEL NEW-YORK

VII., DOHÁNY U. 20.

A város kellős közepén minden kényelemmel berendezett családi szálloda.

NATIONAL—SERVICE :

Átírótömb, papírszalag pénztárgéphez. Javítási munka vagy service és

ÚJ MODERN NATIONAL ELLENŐRZŐ RENDSZERK

miatt lépjen érintkezésbe

NATIONAL REGISZTRÁLÓ

PÉNZTÁRAK KFT.-vel

Budapest, V. Zoltán u 6. Tel.: 115-661, 126-203.

LÓTTVADAT : nyul, szarvas, őz, vaddisznó, a legmagasabb áron minden mennyiségben vásárolunk.

LENSÉT AJÁNLUNK minden mennyiségben viszonteladóknak. Árak zsákkal együtt mászás teteleknél ab Miskolc, vagonétel franco feladóállomás: 4/0-ás 27,50 P., 6/0-ás 35.— P., 8/0-ás 45 — P. CSONKA MIHÁLY MISKOLC, telefon: 364. Távirat: Selector Miskolc, mint DENES & EISLER Budapest, Ferenciek tere 3. Telefon : 389—165. Távirat: Desenior Budapest, vadexport cég árugyűjtő megbízottja.

Nemzeti zászlók

Legutányosabban a szaküzletben:

HUNGÁRIA ZÁSZLÓVÁLLALAT

Budapest, IV. Prohászka Ottokár u. 4—6.
Tel. 183—279. — B-pest, VII. Damjanich u.
52. Tel. 134—651.

Strapa karóra svájci gyártmány - - 4.90
Ébresztőóra - - - - - 2.90
Valódi ezüst hamutartó - - - - 2.90
Valódi ezüst vaj-dzsemtányér
csiszolt üvegbetéttel - - - - - 6.50

Tilleman Sebestyén

ezüstlerakata, V. Vilmos császárut 12.
(Gróf Tisza István-utca sarok.)

KEVÉS PÉNZÉRT örök értékű ajándékok!

Nézz meg állandóan kivilágitott kirakataimat

TEJET, tejszint, vaját

gazdaságoktól, tejgyűjtőktől
minden mennyiségben

vásárol legmagasabb áron
évi kötésre

PANNONIA

TEJIPARI ÉS KERESKEDELMI RT.

BUDAPEST, Kálvária utca 23.

Telefon: 132-340.

Magyar karácsonyra magyar rádiót!

vásároljon :

KernTestvérek

Rádió Central

legrégibb
szaküzletében

Léván.

Alapított 1881.

KELLEMES ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

**STRÁNSZKY BERNÁT
ÉS CSALÁDJA**

KÖZPONTI SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ, ÉTTEREM, LÉVA

BUNDÁK, RÓKÁK,divatos formák, megbízható
minőségek, olcsó árak!**DUNYES SZÜCS**BUDAPEST, ANDRÁSSY UT 53.
Mussolini térenél.

Műkedvelői szindarabok

Terhékpek

Törvények és rendeletek

Kökai Lajoskönyvkereskedésben, B-pest, IV.
Hammermayer Károly u. 3. sz.

Minden szagról ingyen árjegyzék!

Vadászati és halászati
cikkek nagy választékban!**LŐPOR ÉS ROBBANTÓSZER ÁRUDA!**

Telefon 130

BAROSKA J., LÉVA**BUTOR**

jó minőségben

**STEINER
JÓZSEF**butorkereskedésben
Báti utca 4. sz.Magyar ember
magyar gyártmányu
rádiókészüléket vásoroljon!**RÁDIÓ CENTRAL
KERN TESTVÉREK**legrégibb műszaki és rádió szak-
üzletében Léván. Alapított 1881.Munka- és nép **gázálarok**
egyedárusító lerakata!(Építkezés tartamára ideiglenes
üzlethelyiség Széchenyi u. elején.)

**Szívvel
Kíván**

felvidéki magyar
testvéreinek boldog
Karácsonyt és boldog
üjesszentöt a

Nagykovácsy
ÜZLETHÁZ

AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB
KERESZTÉNY ÜZLETE

1939

HANGOS APOLLO MOZGÓ

KARÁCSONYI MŰSOR:

Dec. 25-én, vasárnap 2, 4, 6, 8.15 órákor
Dec. 26-án, hétfőn 2, 4, 6 és 8.15 órákor

Móricz
Zsigmond
nagy színműve
filmen

**Nem élhetek
muzsikaszó
nélkül...**

Főszerepben: SOMOGYI ERZSI, JÁVOR PÁL, DELLY FERENC, Gózon Gyula, Vizváry Mariska és Dajbukát Ilona

Közreműködik a budapesti hangverseny zenekar és Berkes Béla cigányzenekara.
Biztosítsa jegyét elővételben!

A 2 órás előadás filléres helyárral!

Dec. 27-én, hétfőn este 6 és 8.15 órákor
Dec. 28-án, kedden este 6 és 8.15 órákor

Az emberi akaraterő, hősiesség, elszántság csodálatos megnyilatkozása ez a film

VIHAR TEXAS FELETT

A déli államok lázadása, indiánseregek gyilkos támadása, átszőve egy romantikus szerelem történetével a tárgya ennek a gigantikus filmnek. Főszereplők: **Joan Bennet és Randolph Scott**
Figyelem!

A 6 órás előadások filléres helyárral.

Január 1- és 2-án. Vasárnap 2, 4, 6 és 8.15 órákor, hétfőn 6 és 8.15 órákor
Közkívánatra UJÉVI újdonságként!

Shirley Temple
legbájosabb, legsikerültebb filmje a

KIS PRIMADONNA

van műsoron. — A legedesebb kis filmprimadonna legbrilliansabb szerepe. Figyelem! A hétfő esti 6 órás előadás leszállított filléres helyárral megy.

BÓZSIK KÁROLY faszobrász

VÁLLAL: faragott butor darabokat vagy teljes szoba berendezéseket, u. m. ebédlő, szalon, uriszoba, valamint szobrok, reliefsképek, képrámák, stb. készítését, bármilyen rajz vagy kép után, jutányos árban!

Léva, Koháry utca 83. sz.

Használja ki az őszi ültetés előnyeit és rendeljen **gyönyörű rózsáinkból!**

Nemes gyümölcsfák,
szőlőtővek és
gyökerez oltványok,
eperpalánták, stb.

nagy választékban:

Winter István
faiskolájában, Érsekujvár

Ár- és fajtajegyzék kívánatra ingyen!

minden háznál
DIANA
sósborshesz!

AZ ÜNNEPI HÉT — ÜNNEPI FILMEI!

RÁKÓCZI INDULÓ

Herczeg Ferenc „Dolovai nábob leánya” című híres regényének filmváltozata.

Főszereplők:

DAYKA MARGIT, JÁVOR PÁL,
Turay Ida, Kiss Ferenc, Gózon Gyula,
Halmay Tibor és Huszár Puffy.

Előadások: Dec. 25—27. Vasárnap és hétfőn d. u. 2, 4, 6, 8.15 órákor, Kedden este 6 és 8 órákor. Az első előadás filléres helyárral mellett. — **Jegyelővétel EGÉSZ NAP!**

Vidám Szilveszteri és Ujévi műsor!

Harapós férj

RAGYOGÓ MAGYAR VIGJÁTÉKI!

Főszereplők:

KABOS GYULA
BÁRSONY RÓZSI
RAJNAY GÁBOR
DAYKA MARGIT

Előadások: december 29, 30, 31,

Január 1-én. — Csütörtök és péntek este 6 és 8.15 órákor, szombaton, Szilveszterkor este 6, 8.15 és 10.15 órákor, vasárnap (Ujév) 2, 4, 6 és 8.15 órákor